

BOLGARSKA VLADNA DELEGACIJA ODPOTOVALA V MOSKVO

za sklenitev pogodbe z ZSSR

Sofija, 15. marca. Bolgarska brzojavna agencija poroča: Danes je odpotovala z letali v Moskvo delegacija bolgarske vlade s predsednikom Georgijem Dimitrovim na čelu zaradi sklenitve pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči s Sovjetsko zvezo. Poleg predsednika vlade Georgija Dimitrova so v delegaciji podpredsednik vlade in minister za za-

nanje zadeve Vasil Kolarov, podpredsednik vlade Trajčo Kostov in podpredsednik vlade ter minister za elektrifikacijo in melioracijo Kimon Georgijev, minister za komunalno gospodarstvo in gradnje Petar Kamenov in minister za trgovino in preskrbo Hristo Dobrev. Delegacijo spremljajo tudi svetovalci in sodelavci.

ODGOVOR VLADE ZSSR ITALIJANSKI VLADI o vprašanju trgovinskih pogajanj in reparacijskih dobav

Moskva, 15. marca. (Tass). Konec prejšnjega leta je poslala italijanska vlada sovjetski vladi predlog, da bi se obe vladi pričeli pogajati za sklenitev gospodarskega in trgovinskega sporazuma med ZSSR in Italijo. V odgovoru na ta predlog je sovjetska vlada sporočila italijanski vladi, da pristaja na pogajanja in da je s tem v zvezi pripravljena sprejeti italijansko delegacijo v Moskvi.

Obenem je sovjetska vlada predlagala, da bi se vzporedno z gospodarskimi in trgovinskimi pogajanjmi pričeli razgovori o vprašanju reparacij v korist Sovjetske zveze, določenih z mirovno pogodbo z Italijo 10. februarja 1947. Italijanska vlada je v svoji noti z dne 12. januarja sporočila sovjetski vladi, da je z zadovoljstvom sprejela pristavek Sovjetske vlade, da vodi gospodarska in trgovinska pogajanja ter je izrazila željo, naj se čimprej prične razgovori za dosego sporazuma o blagovnem prometu med ZSSR in Italijo na podlagi predlogov, navedenih v noti italijanske vlade in v odgovoru sovjetske vlade.

Italijanska vlada pa je, kar se tiče razgovorov o vprašanju reparacij, sporočila, da je vodenje pogajanj o tem vprašanju hkrati z gospodarskimi in trgovinskimi pogajanjmi v nasprotju z nalogami razvoja in krepitve italijanskega gospodarstva, ki si jih je zastavila italijanska vlada.

Sovjetska vlada je poslala 9. marca odgovor na to noto italijanske vlade, v katerem je rečeno:

»Sovjetska vlada, ki je že večkrat ugodila izraženim željam italijanske vlade, je že pristala, da sprejme v Moskvi italijansko delegacijo zaradi pogajanj in sklenitve gospodarskega in trgovinskega sporazuma.

Sovjetska vlada ne vidi razlogov v zvezi s stališčem italijanske vlade glede pogajanj o vprašanju reparacij, da bi se odložila razpravljanja o omenjenem vprašanju in smatra, da je treba vzporedno s pogajanjmi o sklenitvi sporazuma o blagovnem prometu in plačilih kakor

tudi sporazuma o trgovini in morskim plovbi proučiti vprašanje dobav blaga na račun reparacij s strani Italije Sovjetski zvezi. Sovjetska vlada smatra pri tem, da sklenitev sporazuma o vprašanju reparacij ni v nobenem nasprotju s tistimi nalogami razvoja in krepitve italijanskega gospodarstva, ki si jih je zastavila italijanska vlada, kakor je to rečeno v noti z dne 12. januarja.

Sovjetska vlada v zvezi s tem smatra za potrebno, da poudari izjavo predsednika vlade De Gasperija in zunanjega ministra Storze, da baje sovjetska vlada zahteva, naj bi Italija pričela izplačevati reparacije pred rokom, ki ga določa mirovna pogodba. Zadeva pa ni taka. Sovjetska vlada, ki je vložila predlog v zvezi s pogajanjmi o reparacijah, ima pred očmi, da se bo ob teh pogajanjih delo gibalo v okviru določb mirovne pogodbe, kakor glede značaja dobav, tako tudi glede roka, ki ga določa mirovna pogodba. Na ta način se morajo dobave na račun reparacij, ki jih določa mirovna pogodba, izpolnjevati v rokih, določenih s 74. členom mirovne pogodbe, nikakor pa ne pred tem rokom. Sovjetska vlada pri tem upošteva, da bodo programi pošiljk blaga iz tekoče proizvodnje na račun reparacij, o katerih je bilo doseženo soglasje, v naprej omogočili, da se pripravijo ustrezni proizvodni viri, ki bi na ta način zagotovili in olajšali izpolnitev reparacijskih obveznosti Italije.

Sovjetska vlada smatra obenem, da je potrebno pripomniti, da v primeru dosege sporazuma o vprašanju reparacij italijanski vladi ni treba dvomiti, da ne bi bila rešena vsa druga vprašanja v zvezi z gospodarskimi in trgovinskimi odnosi med ZSSR in Italijo v obojestransko korist, kolikor bi bilo to odvisno od Sovjetske zveze. Kar se pa tiče vprašanja italijanske vlade o načrtu sporazuma o trgovini in pomorski plovbi, namerava sovjetska vlada ta sporazum opirati na načelo največjih ugodnosti za obe stranki glede vseh vprašanj, ki zadevajo trgovino in pomorsko plovbo.

100 LETNICA MADŽARSKE REVOLUCIJE

Vse madžarsko ljudstvo je svečano proslavilo svoj največji narodni praznik

Budimpešta, 15. marca. (Tanjug). Delovno ljudsko Madžarske s svojo demokracijo vlado je slavilo včeraj največji narodni praznik v zgodovini Madžarske — stoletnico revolucionarnega leta 1848. Budimpešta je bila okrašena z narodnimi zastavami Madžarske, Sovjetske zveze, Jugoslavije, Poljske, Češkoslovaške, Rumunije, Bolgarije, Francije in Italije. Na velikih trgih so orkestri madžarske armade igrali narodne pesmi. V podjetjih in tovarnah so postavili slike Kossutha in Petőfija.

Predsednik republike Zoltan Tildy je v prostorih Narodnega muzeja otvoril razstavo »Revolucionarno 1848. leto«, s čimer se je začel slovesni program proslave stoletnice revolucionarnega leta 1848. Slovesne otvoritve razstave so se udeležili predsednik vlade Lajos Dinnyes, delegacije tujih držav, ki so prišle na proslavo, člani diplomatskega zbora, predstavniki madžarskih koalicijskih strank, zveze madžarskih sindikatov in predstavniki množičnih in mladinskih organizacij.

Predsednik republike Zoltan Tildy je sprejel v navzočnosti predsednika vlade Lajosa Dinnyesa, podpredsednika in vseh članov vlade delegacije Sovjetske zveze, Jugoslavije, Poljske, Češkoslovaške, Bolgarije, Francije, Rumunije, Italije in Avstrije, ki so prišle na to proslavo.

Zveza demokratične mladine Madžarske je priridila veličastne mladinske manifestacije, pri katerih so sodelovale delavske, srednješolske, študentske in pionirske organizacije, dalje delegacije mladincev, kmetov, rudarjev in ljudske mladine iz vse države. Nad 30.000 mladincev z zastavami, transparenti in baklami je korakalo med petem narodnih in revolucionarnih pesmi ter zviklikanjem delavski enotnosti s Trga Neznanež junača proti državni operi. Na slovesno okrašenem balkonu opere so mladince pozdravili predsednik republike Zoltan Tildy, predsednik vlade Lajos Dinnyes, mar-

šal Vorošilov, minister brez listnice vlade FLRJ Milovan Djilas, pravosodni minister vlade FLRJ Franc Frol, člani tujih delegacij, ki so prišle v Budimpešto, člani madžarske vlade in številni predstavniki madžarskega javnega življenja.

Po končanem mimohodu so se mladinci razvrstili pred narodnim muzejem. Pred tem zgodovinskim muzejem, kjer je pesnik in vodja revolucionarnega gibanja v letu 1848. Sandor Petőfi prečital proglas na madžarsko ljudstvo, so mladinci slovesno prisegli, da bodo z enotnimi silami nadaljevali delo Petőfija. Kossutha in drugih borcev iz leta 1848. Ob ljubili so, da bodo z vsemi silami branili narodno svobodo in samostojnost Madžarske ter uresničevali triletni načrt za boljše bodočnost svojega ljudstva.

Gibanje Ljudskega kongresa za enotnost Nemčije zajema vse sloje nemškega naroda

Berlin, 15. marca. (Tass). Ob priložnosti drugega Ljudskega kongresa za enotnost Nemčije in pravičen mir, ki bo 17. marca v Berlinu, piše »Neues Deutschland«, da niti ena zasedbena sila ne bo mogla vede prezreti prepovedi narodne vesti nemškega ljudstva, če se bodo vsi sloji ljudstva združili na podlagi velike ideje Ljudskega kongresa in se uvrstili pod prapor enotnosti.

Kakor na prvem kongresu bodo vse glavne množične demokratične stranke in organizacije, ki zastopajo interese vsega nemškega ljudstva, zastopane na tem kongresu.

Centralna direkcija združenih odborov za kmečko medsebojno pomoč sovjetske okupacijske cone pozdravlja v imenu 500.000 kmetov Ljudski kongres in ustanovitev narodnega sveta.

Brzjojavka maršala Tita g. Lajosu Dinnyesu ob proslavi stoletnice madžar. revolucije

Ob proslavi stoletnice madžarske revolucije je maršal Tito poslal predsedniku ministrskega sveta Madžarske republike g. Lajosu Dinnyesu naslednjo brzjojavko:

Ob jubileju — stoletnici revolucije 1848. leta, ko se je madžarsko ljudstvo dvignilo z orožjem v roki, da si izvojuje svojo nacionalno neodvisnost, in v temeljih pretreslo avstroogrsko monarhijo, eno trdnjav svete aliance — mi dovolite, gospod predsednik, da v imenu vlade in ljudstva Federativne ljudske republike Jugoslavije, kot tudi v svojem imenu pošljem srčne čestitke vam, po Vas pa tudi vsemu madžarskemu ljudstvu.

Porabljam to priliko, da istočasno želim madžarskemu ljudstvu še večjih uspehov v njegovem današnjem naporu delu pri izgradnji svoje države ter v poglobljanju in okrepitevi ljudske demokracije.

Predsednik ministrskega sveta FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito

POGODBA O LETALSKEM PROMETU MED FLRJ IN ČSR

Beograd, 15. marca. (Tanjug). V ministrstvu za promet FLRJ je bila podpisana včeraj pogodba o letalskem prometu med FLRJ in Češkoslovaško republiko. Razgovori za sklenitev te pogodbe so se začeli 12. marca letos v Beogradu in so potekali v popolnem medsebojnem razumevanju ter v duhu bratskega sodelovanja. Nova pogodba omogoča znatno razširitev zračnega prometa med obema državama kakor tudi promet na daljših linijah preko njunih ozemelj.

Pogodbo sta podpisala za Češkoslovaško republiko šef državne uprave za letalski promet general Viljem Stanovski, za FLRJ pa pomočnik ministra za promet Alojz Čeper in glavni upravnik uprave civilnega letalskega prometa generalmajor Vladislav Ambrožič. Slovesnemu podpisu pogodbe so prisostvovali svetnik češkoslovaškega veleposlanstva dr. Arnoš Karpišek, trgovski ataše Artur Samek in ataše za letalski promet FLRJ.

Skupščina združenja novinarjev LR Makedonije

Skopje, 15. marca. (Tanjug). V Skopju je bila druga redna letna skupščina Združenja novinarjev LR Makedonije. Skupščini so prisostvovali člani vseh skopljanskih redakcij in delegati lokalnih listov.

Predsednik Združenja novinarjev Makedonije Mito Hadži-Vasiljev je otvoril skupščino in izročil pozdrave Zveze združenja novinarjev Jugoslavije. Nato so govorili predstavniki Združenja upodabljalov in Društva književnikov Makedonije.

Član Združenja Dimitar Dimitrev je poročal o vlogi tiska in o potrebi ideološkega dvigovanja novinarjev. O dosedanjem delu združenja je poročal tajnik Združenja Dragoljub Budimovski.

Na koncu so izvolili novo upravo s predsednikom Dorom Milčevskim, odgovornim urednikom lista »Nova Makedonija«.

Tekmovalni rezultati slovenskih rudnikov za mesec februar

V Trbovljah je sklicana konferenca članov komisij za organizacijo tekmovalnih slovenskih rudnikov. Na konferenci so poročali o tekmovalnosti slovenskih rudarjev v februarju.

V skupini »A« je prvo mesto zavzel

Gibanje Ljudskega kongresa za enotnost Nemčije zajema vse sloje nemškega naroda

Nemški kmetje, čitamo v tem sporočilu, vidijo v ustanovitvi narodnega sveta odgovor delovnega ljudstva Nemčije na neodgovorna dejanja frankfurtskih izdajalcev. Nemški kmetje pričakujejo od drugega Ljudskega kongresa, da bo določil način in sredstva za preprečitev dokončnega razkosanja Nemčije.

Gibanje Ljudskega kongresa zajema dobesedno vse ljudstvo. V tej zvezi je značilna sestava delegatov Ljudskega kongresa Schleswig-Holsteina, ki je bil 15. marca v Rendsburgu. Od 112 delegatov kongresa je 272 članov socialdemokratske stranke Nemčije, 40 zveze krščanskih demokratov, 27 svobodne demokratične stranke, 147 članov Komunistične partije Nemčije, 150 delegatov predstavlja ženske in mladinske organizacije, ostali pa so nepartijski.

IZ DANASNJE STEVILKE:

Bolgarska vladna delegacija odpotovala v Moskvo
Komentar Pravde o antidemokracijskem značaju »Zapadne zveze«
Sindikalne organizacije in domovi igre in dela
Dan mladinskih delovnih brigad — Poročila iz naših krajev
Odmev škandalozne afere Cippico

Nadaljnje povečanje proizvodnje, zboljšanje kakovosti in znižanje lastne cene so glavne naloge sladkorne industrije

Govor ministra za lahko industrijo FLRJ Andrije Hebranga

Na slovesnosti ob izročitvi prehodne zastavice najboljšemu delovnemu kolektivju prehranske industrije v naši državi je govoril minister za lahko industrijo zvezne vlade Andrija Hebrang.

Sladkorna industrija, je poudaril v svojem govoru minister, je dosegla v lanskem letu pomembne zmagave. Po količini izdelanega sladkorja in drugih proizvodov je pustila daleč za seboj staro Jugoslavijo. Proizvodnja sladkorja se je skoraj podvojila v primerjavi s predvojnjo, kar je brez dvoma zaslug delovnih kolektivov sladkorne industrije in njenih voditeljev.

Sladkorna industrija je odvisna od uspešnega dela naših kmetov. Kmetje so lani s svojim trudom in pridnostjo preskrbeli naše sladkorne tovarne z zadostnimi količinami sladkorne pese. Zaradi poštenega dela naših kmetov in vaših delovnih naporov naši državi ne primanjkuje več tega važnega proizvoda.

Od uspehov sladkorne industrije lani je imela neposredno korist vsa država. Mnogim kategorijam potrošnikov smo povečali obrok sladkorja. S tem so njihove potrebe po sladkorju v glavnem krite. Izboljšala se je njihova prehrana. Razen tega je dovolj sladkorja v prosti prodaji.

Veliki uspehi v sladkorni industriji v letu 1947. nas ne smejo uspavati. Če hočemo izpolniti glavne naloge sladkorne industrije, neprestano dvigamo proizvodnjo, izboljšamo kakovosti blaga in znižanje prodajnih cen, moramo ugotoviti slabosti, pomanjkljivosti in napake pri našem delu in jih dobro proučiti.

Kakšne naloge stoji pred sladkorno industrijo? Dotaknil se bom v kratkem le najvažnejših:

1. Titov petletni plan je dal velike naloge sladkorni industriji. Če hočemo te naloge izvršiti, bomo morali odločno prekiniti s stariim pojmovanjem in z zastarelo prakso v sladkorni industriji. Od stare Jugoslavije smo podedovali primitivne značilnosti sladkorne industrije in kampanjski značaj sladkorne proizvodnje. Lani smo v kratki sladkorni kampanji z obstoječimi tovarnami daleč preseglj predvojno proizvodnjo. Če bomo v proizvodnji sladkorja krenili po novi poti, če bomo kombinirali proizvodnjo in dvakratno podaljšali kampanjo, bomo lahko z manjšimi rekonstrukcijami in skoraj brez gradnje novih sladkornih tovarnic v letu 1951. izdelali količino sladkorja, ki jo določa petletni plan. Naši najboljši strokovnjaki so dobili nalog, da morajo ta problem rešiti. Delajo marljivo in uspešno. Ze sedaj lahko rečem, da dajejo znanstvene analize in praktični poskusi instituta za prehranbeno industrijo poročila za uspešno rešitev tega važnega vprašanja.

2. Petletni plan je predpisal znatno povečanje proizvodnje prehranske industrije obo istočasno izboljšanje kakovosti in pakiranju prehranjenih proizvodov.

Veliko povečanje sladkorne proizvodnje lani je spremljalo poslab-

šanje kakovosti. Do tega je prišlo, ker kakovosti niso posvečali zadosti pozornosti,

— ker imajo mnogi gospodarski voditelji nepravilen odnos do kakovosti,

— ker se drže direktije in uprave tovarn smeri manjšega odpora in samovoljno menjafo recepte ter tehnološke procese, s čimer se poslabša kakovost blaga,

— ker ni bilo nadzorstva nad kakovostjo in zaradi slabše poklican na odgovornost zaradi slabše kakovosti,

— ker je bilo mogoče zaradi majhnih zalog blaga in velikega povpraševanja prodati tudi blago najslabše kakovosti.

Tudi embalaži in pakiranju niso posvečali nikakršne pozornosti. Embalaža je slaba, pakiranje neokusno in nehigienično. Bili so primeri, da se je zaradi slabe embalaže pokvarila kakovost blaga.

S takimi stvarmi moramo takoj in odločno prenehati. Domači potrošniki — in to so v velikanski večini delovni ljudje — imajo pravico do dobre kakovosti proizvodov. Naša država se dviga iz razdobja splošnega pomanjkanja industrijskega blaga široke potrošnje. Domači potrošniki bodo po pravici zbirali in kupovali samo proizvode dobre kakovosti.

Kakovost proizvodov ni in ne more biti samo vprašanje naših inženirjev in tehnikov. Temu vprašanju morajo posvetiti vso pozornost celotni delovni kolektiv v naših tovarnah na vseh delovnih mestih in pri vseh fazah proizvodnje. Dobra kakovost blaga in dobro pakiranje morata postati vprašanje ugleda vsake posamezne tovarne in njenega delovnega kolektiva.

Tovariši, letos moramo odločno prekiniti z nepravilnim in nekulturnim odnosom do kakovosti blaga in pakiranja. To moramo storiti od ministrstva za lahko industrijo in direktije do vsakega posameznega podjetja. Boj za nadaljnje povečanje tempa in obsega proizvodnje mora biti neločljivo povezan z borbo za visoko kakovost.

Da bomo zagotovili dobro kakovost proizvodov, je potrebno: predpisati obvezne recepte in tehnološke procese, ravnati se strogo po tehnoloških procesih in tehnološki disciplini v vseh tovarnah, uvesti nadzorstvo nad kakovostjo v tovarniških laboratorijih in industrijskih institutih, poklicati na odgovornost direktije in uprave podjetij zaradi kršitve tehnoloških procesov, izboljšanja kakovosti blaga, slabega pakiranja in obvezati tovarniške laboratorije, da bodo pošiljali vzorce ter lastno analizo pristojnim institutom ministrstva in direktij zaradi preizkusa kakovosti blaga.

Ti ukrepi bodo naglo izboljšali kakovost naših proizvodov ter ugled naše industrije.

3. Petletni plan predpisuje znižanje lastne cene za 40 %. Sladkorna industrija je lani dosegla resno zmago pri znižanju lastne cene. Lastna cena je bila znižana za 8.81 %. Boju za znižanje lastne cene moramo posvetiti mnogo večjo pozornost kot doslej. Neprestano dvigamo proizvodnost dela in znižanje lastne cene je glavni vir naše vedno večje akumulacije in stalnega dvigovanja materialne in kulturne stopnje življenja delovnih ljudi.

4. Da bi zagotovili nadaljnji vsestranski napredek sladkorne industrije v letošnji kampanji, moramo že sedaj napraviti in izvesti različne ukrepe. Med najvažnejše ukrepe spadajo temeljiti in pravočasni remont naših sladkornih tovarn, preizkus kvalifikacije delavcev v sladkornih tovarnah. Inženirji, tehniki, mojstri in udarniki morajo prenašati svoje znanje in svoje izkušnje na ves kolektiv v podjetju. Samo na ta način bomo dvignili strokovno znanje in spretnost vseh delavcev v podjetju, zagotovili obseg proizvodnje, znižali lastno ceno in izboljšali kakovost blaga.

Na koncu bi rad poudaril, da so imeli tudi delavci sladkornih tovarn neposredne koristi od uspehov sladkorne industrije. Povprečna urna mezd delavca se je v sladkornih tovarnah dvignila za 8.7 % nasproti povprečni plači leta 1946. Delavci naših sladkornih tovarn so prebili 18.834 dni na plačanem letnem odmoru. Iz fonda vodstva je bilo razdeljenih okrog 2 milijona dinarjev za nagrade, premije in okrevališča.

Zahvaljujem se vašemu delovnemu kolektivju za njegov tumaški boj in za pošteno delo v lanskem letu. Čestitam vam, tovariši, ob veliki delovni zmagi in predaji prehodne zastavice centralne uprave zveze delavcev in namočencev prehranske industrije. Vaš delovni kolektiv je vzgled delovnim kolektivom vseh naših sladkornih tovarn.

Pod vodstvom tovariša Tita naprej k novim delovnim podvigom in zmagam! (Tanjug)

KOMENTAR »PRAVDE« O ANTIDEMOKRATICNEM ZNAČAJU »ZAPADNE ZVEZE«

ANGLOAMERIŠKI NAČRTI ZA UNIČENJE DEMOKRATICNIH SIL SO OBSOJENI NA NEUSPEH

Churchill, Bevin, Dulles, Marshall, Schumacher in Sforza stoje pred zibelko svoje mrtvorojene »svete alijanse«, ki kuje zaroto proti svobodi evropskega ljudstva

Moskva, 15. marca (Tass). Komentar »Pravde« Leontijev piše: Združenje, ki ga imenujejo »zapadna zveza«, ima brez dvoma antidemokratski značaj in je naperjena proti interesom miroljubnih narodov. »Zapadna zveza« si ne postavlja naloge preprečiti nemški napad.

Nota sovjetske vlade o londonski konferenci za nemško vprašanje, ki je bila objavljena 9. marca, poudarja, da si »zapadna zveza«, ki so jo ustanovili po britanskem načrtu, »ni ni more postavljati takega cilja, ker ni usmerjena proti preporodu nemške agresivnosti, temveč nasprotno vključuje v zapadni blok celo tisti del Nemčije, kjer so ohranili gospodujoči položaj agresivni nemški monopoli, ki so še večeraj bili branik Hitlerjeve napadalnosti.

»Zapadna zveza« se postavlja v neposredno opozicijo, ne proti Nemčiji, temveč proti tistim evropskim državam, ki se dosledno borijo za utrditve splošnega miru in preprečitev novega nemškega napada. Temeljni kamen te organizacije, ki ji daje dokončno napadalno barvo, je jasna težnja osnovevalcev »zapadne zveze« po vključitvi Zapadne Nemčije v to zvezo, take Zapadne Nemčije, ki bi bila odrezana od ostale dežele in pretvorjena v rezervat ameriških in nemških magnatov težke industrije.

Ravno na dan po londonski konferenci šestih sil so pod okriljem angloameriških oblasti nemški listi objavili članke, v katerih so prvič po treh letih po kapitulaciji odkrito pozivali na novo vojno. Tako je »Der Tagesspiegel« pisal: »Nemčija

prigada Zapadni Evropi. Okolnost, da z enkrat samo Zapadna Nemčija pripada Zapadni Evropi, nam nalaga glede na bodočnost dolžnosti. Komaj bi mogli povedati jasneje. Da bi razpršil vse dvome glede zaključkov, ki jih izvajajo nemški revanšerji iz londonskih in bruselskih pogajanj, svetuje »Der Tagesspiegel« zapadnim državam, naj ne segajo več po notah, protestih in drugih »praznih gestah« nasproti demokratičnim deželam Vzhodne Evrope. »Najučinkovitejše dejanje«, naglašata ta arogantni list, »je na žalost (!) vojaško dejanje.«

Pred nekaj dnevi je pisal »New York Times«: »Odločina preizkušnja naše evropske politike ne bo Marshallov načrt temveč Bevinov načrt za ustanovitev vojaške zveze zapadnih sil.« V Londonu, Washingtonu, Bruslju in Parizu previdno izbirajo formulo, s katero bi definirali, proti komu je po vsem tem ta vojaški pakt sklenjen. Na vsak način ne proti Nemčiji.

»Financial Times« piše: »Nemčije ne bodo smatrali več v prvi vrsti za morebitnega sovražnika.«

Toda »zapadna zveza« ni samo vojaško temveč tudi policijsko zavezništvo. Po poročilih v tisku so na bruselski konferenci razpravljali o predlogu, po katerem bi nudili »vojaško pomoč« vsaki vladi dežele članice »zapadne zveze« — ki bi jo ogrožali od znotraj.

Nad sto let je minilo, odkar so evropski monarhi, ki jih je ustrahovala buržoazna revolucija v Franciji, sklenili neslavno »sveto alijanso« proti vsem

naprednim in demokratičnim elementom v Evropi. Nato so car Aleksander, kralj Friedrich Wilhelm III., Metternich in vojvoda Wellingtonski skupaj s francoskimi rojalisti skušali zadušiti življenjsko misel vseh dežel, ne glede na to, ali so jim vladali ali ne.

Sedaj skušajo nekronani kralji monopolističnega kapitala in njihovi zvesti lakaji, maskirani kot »socialisti«, prav tako zajeziti neizprosni val zgodovine, Churchill in Bevin, Dulles in Marshall, Schumacher in grof Sforza stoje pred zibelko svoje mrtvorojene »svete alijanse«, ki kuje zaroto proti svobodi, neodvisnosti in demokratičnim pravicam evropskega ljudstva.

Evo primera za jezik, ki ga uporabljajo, ko govorijo o pravicah evropskih narodov, da si izberejo svoj lastni način življenja in svoj lastni sistem vladanja: »Italija je ameriško ozemlje«, piše glasilo ameriške borze »Business Weeks«, »tu so ZDA dale pobudo lansko leto, ko je De Gasperi izrinil komuniste iz vlade, in tu imajo ZDA namen obdržati svojo iniciativo. Marshall in Forrestal sta prepričana, da zapadne dežele ne morejo dovoliti Italiji, da postane komunistična.«

Angloameriška upanja in »načrti« za uničenje sil demokracije, ki rastejo in pridobivajo na moči, so obojeni na neuspeh. Osvajačelji »svete alijanse« imperialistične reakcije 20. stoletja bodo doživeli še celo bolj sramoten konec, kakor so ga doživeli njihovi neslavni predniki.

PRED VOLITVAMI V OKRAJNE LJUDSKE ODBORE

PREDVOLIVNO ZBOROVANJE V VELIKIH LAŠČAH

V nedeljo popoldne so imeli prebivalci Velikih Lašč in okolice predvolivno zborovanje. Posebno mladina, ki je imela pred tem proslavo dneva brigad, se je volivnega zborovanja v velikem številu udeležila.

Zborovanje je otvoril tajnik okrajnega LO Grosuplje tov. Sevnik, zatem pa je spregovoril zbranim volivcem minister prosvete vlade LRS tovariš dr. Jože Potrč. V daljšem govoru je seznanil prisotne z zunanji in notranji politični položajem, omenil davčno politiko in nove gospodarske uredbe ter poudaril, da je namen predvolivnih zborovanj predvsem ta, da se vedno iznova prepričamo o pravilnosti naše poti, ki vodi do izboljšanja življenjskih pogojev vsega delovnega ljudstva, in da sproti pogledamo v oči vsem napakam, ki nas pri tem ovirajo.

Zbrani volivci so njegovim izvajanjem navdušeno pritrjevali. V diskusiji so povedali, da nekateri ljudje širijo razne zlonamerne govore v zvezi s popisom prebivalstva. Pojasnil jim je, kako bedaste so te govore in kaj je pravi namen popisa. Zborovalci so sprožili tudi vprašanje odvzema živiliških nakaznic, in to. minister je pojasnil, zakaj so ti ukrepi marsikje nujni in pravilni, povedal pa je tudi, da ni izključeno, da se zgodi pri tem komu tudi krivica. Tu je treba posamezne primere individualno reševati. Gornje ukrepe je terjala velika potreba po delovni sili v industriji.

Prav na Dolenjskem je veliko malih kmetov, ki nikakor ne morejo pričakovati, da bi si na prgiščih slabo rodovitne

zemlje izboljšali svoj položaj. Mladina, ki se je udeležila delovnih akcij, že to prav dobro razume. Začela je odhajati v industrijo. Samo v lanskem letu je odšlo iz grosupeljskega okraja čez 800 mladincev in mladink v industrijo in na razna druga dela.

Po zaključku zborovanja so zborovalcem predvajali ozek zvočni film »Pastir Koetja«. — J. T.

Predvolivni sestanek v Litiji

Litija, 15. marca.

Včeraj se je mnogo prebivalstva Litije in okolice zbralo na predvolivnem sestanku. Tov. France Ustank je zbranim pojasnil politični položaj pri nas in v inozemstvu ter razlagal aktualne gospodarske probleme.

Po govoru se je razvila diskusija. Zbrani Litijčani so predlagali, da bi bilo treba v Litiji ustanoviti mehanično podjetje. Delavci so se razen drugih vprašanj zanimali tudi za to, kako bo predljudnica v bodoče dajala zemljo v najem. Predsednik predljudniškega sindikata je pojasnil, da bo sedaj ustanovljena ekonomija, ki bo skrbelo, da bodo delavci imeli zelenjavo in potrebno izboljšanje hrane, poleg tega bo dobil še vsak delavec nekaj zemlje. Dalje so v diskusiji omenili tudi netočno izdajanje bolniških nakaznic, kar je posledica birokratskega postopanja za to odgovornih uslužbencev. Govornik je v svojem govoru omenil, da morajo biti seznanjeni z okrajnim petletnim planom, toda do sedaj še ne vemo, kaj naš okraj planira. — A. J.

Slovesen pogreb posmrtnih ostančkov češkoslovaškega zun. ministra Masaryka

Praga, 15. marca (Tanjug). V soboto popoldne je bil svečan pogreb posmrtnih ostančkov češkoslovaškega zunanjega ministra Jana Masaryka. Velike množice prebivalstva so se zbrale na ulicah Prage, po katerih je krenil sprevod. Pogrebni svečanostim v Narodnem muzeju je prisostvoval tudi predsednik republike dr. Beneš s soprogo, Masarykovi sorodniki, člani vlade s predsednikom Gottwaldom na čelu, predsednik narodne skupščine David, župani Prage, Bratislave in Brna, predstavniki vojske, univerze, znanstvenih in drugih ustanov ter cerkveni dostojanstveniki.

Predsednik Gottwald je imel posmrtni govor, v katerem je izrazil občalovanje zaradi nenadne smrti Masaryka.

»Zadnji čas, je izjavil Gottwald, sva imela z ministrom Masarykom pogosto politične in privatne osebne razgovore. V vseh vprašanih zunanje in notranje

politike sva popolnoma soglašala. Potrjujem, da se je minister Masaryk ob rekonstrukciji in spremembi vlade brez pomišljanja odločil, da bo sodeloval v novi vladi in je popolnoma soglašal z njenim programom. Jasno je izjavil, da je njegovo mesto poleg ljudstva. Takšen Jan Masaryk pa ni ugalj sovražnikom naše ljudsko demokratične republike. Mi pa, ki ostajamo, obljubljamo, da bomo zvesti tej njegovi zaobljubi in bomo šli vedno skupaj z ljudstvom.«

Posmrtni ostančki Jana Masaryka so bili na to položeni na lafeto in prepeljani skozi Prago v Czerninovo palačo, kjer se je poslovil od pokojnika državni sekretar dr. Clementis. Minister Masaryk bo pokopan v rodbinski grobnici v Laných poleg svojega očeta T. G. Masaryka.

Predsednika republike je v pogrebnem sprevodu zastopal predsednik vlade Klement Gottwald.

se bo tudi Slavik. Postopek je enostaven. Najprej sklenejo pogodbo s kakim velikim ameriškim podjetjem, nakar jih to podjetje neposredno plačuje iz posebnega fonda, ki so ga ustanovila podjetja, katerih nekdanje premoženje je bilo nacionalizirano v državah ljudske demokracije. Sem spadajo »Vac um Oil Company, veliki trust Dupont, »General Motors«, »Standard Oil Company« in »International Telephone and Telegraph Company«. V fondu sodelujejo tudi velike banke, ki so v poslovnih stikih s Schröderjevo banko, ki je nemškega izvora. Na ta način niso postali ti izdajalci samo hlapi ameriškega imperializma, ampak tudi neposredni nameščenci nemške banke.

O delovanju vohunskega centra v ČSR

Praga, 15. marca (Tass). Češkoslovaško notranje ministrstvo je objavilo podrobnosti o delovanju vohunskega središča z bivšim generalnim sekretarjem narodne socialistične stranke Krajino na čelu. Ta center je imel svoje pisarne v poslopiju centralnega sekretariata narodne socialistične stranke. Člana narodne skupščine Oto Gora in Alojz Čížek sta bila bližnja sodelavca Krajine. Varnostni organi so med preiskavo v prostorih centralnega sekretariata narodne socialistične stranke odkrili tajna obvestila, ki so jih dajali vohuni. V poročilu notranjega ministrstva je rečeno, da so ob odkritju te vohunske organizacije aretirali 20 oseb. Vse aretirane osebe so dale pomembne izjave. Preiskava se nadaljuje.

NEW DELHI — Associated Press poroča, da je indijska vlada sklenila takoj pričeti ustanavljati posebne mladinske »prostovoljske vojaške odrede«. Okoli 170.000 tistih »prostovoljcev« bodo vzeli iz vrst študentov vseučilišč in kolegijev ter srednješolske mladine — mladeničev in deklet. Indijski minister za narodno obrambo Baldev Singh je izjavil, da bo vlada, če odziv »prostovoljcev« ne bo zadovoljiv, proučila vprašanje uvedbe obvezne vojaške večbe.

Provokacije čilskega predstavnika v VS zaradi demokratičnih sprememb v ČSR

Praga, 15. marca (Tanjug). Ob izzivalnem predlogu predstavnika južnoameriške države Čile, ki je zahteval od Varnostnega sveta OZN, naj preišče okolnosti, pod katerimi je prišlo do demokratičnih sprememb na Češkoslovaškem, je ČTK objavil tole poročilo:

Znano je, da so čilski fašisti prekinili diplomatske stike z nami in to brez vsakega poviča z naše strani. Če zahteva čilski predstavnik od Varnostnega sveta, naj uvede preiskavo o notranje političnih dogodkih v Češkoslovaški, potem je to predrzno izzivanje omenjene države. Vskakomur je znano, da je bila rešitev krize z dne 25. februarja popolnoma notranja zadeva našega delovnega ljudstva in da je čiščenje v različnih političnih strankah stvar teh strank samih. Če so februarški dogodki spravljeni nekako v nevarnost, potem je šlo za varnost rušilnih

elementov in izdajalcev češkoslovaškega ljudstva, to pa je stvar, ki se ne tiče Varnostnega sveta. Ta predlog je navadna izzivalna poteza.

»Rude Pravo« piše o delovanju češkoslovaške emigracije v ZDA in razglašala bivšega veleposlanika Češkoslovaške v ZDA Juraja Slavika. List ugotavlja, da je Slavik 2. marca izrazil lojalnost novi vladi, v noči od 2. na 3. marec pa ga je obiskal agent neke založniške agencije, ki mu je ponudil visok honorar za tiskanje njegovih spominov. Naslednji dan je Slavik podal ostavko in kletniško napadel novo Gottwaldovo vlado.

Ameriški imperializem, piše list, ki vlaga v Grčijo in Turčijo na stotine milijonov dolarjev, v Cankajskovo Kitajsko pa milijarde dolarjev, ne igra nikakršne vloge. Z istimi sredstvi se vzdržuje Mikolajczyk, Nagy in Maček. Vzdrževal pa

Plenarni sestanek Glavnega odbora AFŽ Bosne in Hercegovine

Sarajevo, 15. marca. (Tanjug). V Sarajevu je bil te dni četrti plenarni sestanek Glavnega odbora AFŽ Bosne in Hercegovine. Sestanka so se udeležili poleg delegatov iz vseh okrajev tudi predstavniki Izvršnega odbora ljudske fronte Bosne in Hercegovine in ostalih množičnih organizacij in zastopniki ministrstev.

Sestanek je pričela predstavnica Glavnega odbora AFŽ Radomila Begović. Tajnica GO AFŽ Olga Marasovič je naglasila v svojem referatu politične in organizacijske naloge žena. V imenu Izvršnega odbora ljudske fronte Bosne in Hercegovine je pozdravil plenarni minister Avdo Humo, ki se je dotaknil nekaterih napak pri delu AFŽ v Bosni in Hercegovini. Delegatke okrajnih odborov so v diskusiji nakazale uspehe, neuspehe in probleme žena na svojih področjih. Plenum je sprejel na podlagi sklepov II. kongresa Ljudske fronte Jugoslavije in kongresa AFŽ Jugoslavije vrsto sklepov, katerih izvedba bo omogočila izpolnjevanje nalog, ki so pred ženami Bosne in Hercegovine. Med drugim bodo v aprilu in maju volitve v krajevne, mestne in okrajne odbore AFŽ.

Ob zaključku so poslali pozdravni brzojavki Centralnemu odboru AFŽ Jugoslavije in Izvršnemu odboru Ljudske fronte Bosne in Hercegovine.

Namesto izpraznitve italijanskega ozemlja — novi angleški in ameriški vojaki v Vidmu

Trst, 15. marca (Tanjug). Agencija ATI poroča, da so se v Vidmu ponovno pojavili številni anglo-ameriški vojaki v uniformah. V Vidmu se nahaja tudi v civilu bivši angloameriški vojaški guverner Vidma polkovnik Bright, ki naj bi obiskal važno letališče Campoformido. Zaradi pojave angloameriških vojakov vlada med prebivalstvom vzemirjenje, ker bi morali isti zapustiti italijansko ozemlje v 90 dneh po uveljavitvi mirovne pogodbe z Italijo.

V jugoslovanski coni TO se uspešno razvija gospodarsko življenje

Trst, 15. marca (Tanjug). V Izoli, jugoslovanski coni Tržaškega ozemlja, so v teku pogajanja za poživitev obratovanja v tamkajšnjih tovarnah za konzerviranje rib. Jugoslovanske trdke bodo dobavile tem tovarnam 56 tonov pločevine za izdelavo konzervnih skatel. V teku so tudi razgovori med ljudskimi oblastmi Istrskega okrožja in jugoslovanskimi oblastmi za uvoz rib iz Jugoslavije. V tovarni »Ampelea« so danes pričeli izdelovati marmelado iz sadja, ki je bilo poslano iz Jugoslavije. 65 delavk je dobilo ponovno zaposlitev. V teku so tudi pogajanja med dvema tovarnoma in nekaterimi tržaškimi trdkami za nabavo surovin. Dokler ne bodo tovarne normalno obratovala, so ljudske oblasti preskrbele delavcem delo pri obnovi.

Vojaška uprava TO niti invalidom iz NOB noče priznati njihove organizacije

Trst, 15. marca (Tanjug). Vojaška uprava v Trstu je včeraj sporočila Zvezi invalidov in pobeljencev iz narodnoosvobodilne borbe, da se ni trenutno izvršila izprememba v njihovi politiki napram Zvezi. Ta odgovor potrjuje prepoved vsake aktivnosti Zveze, ki jo je izdala Welfare and Displaced Persons. Okupacijske oblasti se izgovarjajo, da obstajajo v Trstu že podobne organizacije, to je Zveza italijanskih bivših bojevnikov.

Letalska zveza med Ljubljano, Zagrebom in Beogradom

Od 15. t. m. je zopet uvedena stalna dnevna letalska zveza Ljubljana—Zagreb—Beograd. — Letalo odhaja iz Beograd ob 16 in prispe v Ljubljano ob 18.45. Odhod iz Ljubljane bo danes ob 7, prihod v Beograd ob 9.45. Letalo se v obeh smereh ustavi v Zagrebu za pol ure. Letalske zveze ob nedeljah ne bo. Avtobus za letališče odhaja izpred Putnika v Ljubljani ob 6.40. (Tanjug.)

Posebne znamke ob »Tednu boja proti tuberkulozi«

V »Tednu boja proti tuberkulozi«, ki se bo pričel 1. aprila, bodo izdane serije priložnostnih poštinih znamk. Poleg tega bodo izdelane pošne dopisnice in v tednu izročene v promet. Na škadljice za vžigalice se bodo lepšile priložnostne stike ali parole.

Ustanovitev zveze kulturno-prosvetnih društev LR Srbije

Beograd, 14. marca. (Tanjug). Včeraj je bila v Beogradu ustanovna skupščina Zveze kulturno-prosvetnih društev LR Srbije, ki so se je udeležili delegati kulturno-prosvetnih odborov predstavniki množičnih organizacij in prosvetnih ustanov kakor tudi kulturni delavci LR Srbije, AP Vojvodine in AO Kosmeta. Skupščino so pozdravili v imenu komiteja za kulturo in umetnost predsednik komiteja Vladislav Ribnikar, v imenu LR Srbije podpredsednik vlade LR Srbije Zivota Djermanović, predstavnik Zveze književnikov Srbije Milan Bogdanović, predstavnik znanstvenih delavcev dr. Stevan Djulincev in pomočnik ministra za prosveto Vojislav Djurić v imenu ministrstva prosvete LR Srbije.

Skupščino je pozdravil v imenu Komiteja za kulturo in umetnost predsednik Vladislav Ribnikar; nato je Bora Drenovac, vodja kulturno-prosvetnega oddelka Izvršnega odbora Ljudske fronte Srbije poročal o nalogah kulturno-prosvetnih društev.

Po njegovem referatu se je razvila diskusija.

Ko so soglasno sprejeli statut zveze, so izvolili upravni odbor, ki ga sestavljajo: predsednik Mihailo Vukdragović, rektor Glasbene akademije v Beogradu, prvi podpredsednik Džavil Nimanji, član glavnega odbora Kosmeta, drugi podpredsednik Djordje Teodorović, prvi sekretar Bora Drenovac in drugi sekretar Svetozar Kostić.

Skupščina pravoslavnih duhovnikov LR Črne gore

Cetinje, 15. marca. (Tanjug). Na Cetinju je bila skupščina pravoslavnih duhovnikov LR Črne gore, ki so ji prisostvovali delegati duhovniških združenj iz LR Bosne in Hercegovine ter LR Srbije. Na skupščini so poudarjali stališče pravoslavnih duhovnikov LR Črne gore, ki bodo odločno sodelovali z ljudsko oblastjo in množičnimi organizacijami pri izpolnitvi vseh nalog petletnega plana.

V sklepih skupščine je med drugim rečeno, da je služba ljudstvu in domovni najvišja dolžnost vsakega pravega duhovnika pravoslavne cerkve. Črnogorski ljudski duhovniki menijo, da je enotnost narodov zagotovilo za nadaljno krepitev velikih pridobiv narodno osvobodilnega boja in obljubljajo, da bodo širili idejo bratstva in enotnosti, krepili in dvigali našo deželo, pomagali k ustvaritvi bratskih vezi z ostalimi slovanskimi deželami za okrepitev miru v svetu ter obojejo vse vojne hujskače. Duhovniško združenje bo delalo na ustvaritvi centralnega združenja pravoslavnih duhovnikov.

Na skupščini so izvolili upravni in nadzorni odbor duhovniškega združenja. Poslali so pozdravne brzojavke markšu Titu, predsedniku vlade LR Črne gore Blažu Jovanoviću in patriarhu srbske pravoslavne cerkve Gavrilu.

Koroški Slovenci zahtevajo odstranitev nacistov in kaznovanje vojnih zločincev

Celovec, 14. marca (Tanjug).

Pokrajinski odbor Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško je poslal Zavezniškemu svetu za Avstrijo spomenico o stanju denacifikacije v Slovenski Koroški. V spomenici je rečeno, da mnogi vojni zločinci ne samo da niso bili kaznovani, marveč zavzemajo visoke položaje v državnem, gospodarskem in političnem aparatu slovenske Koroške. Ravnanje z bivšimi visokimi nacističnimi predstavniki in položaji, ki ga zavzemajo zdaj, najzgovorneje kaže, kako se ignorira denacifikacija v Slovenski Koroški.

Spomenica našteva mnogo imen visokih nacistov, ki zavzemajo zdaj vodilne položaje v javnem življenju Avstrije, eploh, Slovenske Koroške pa še posebej.

Spomenica govori nadalje o zločinskih dejavnosti fašističnih beguncev in v zvezi s tem ugotavlja, da so število avstrijskih vojnih zločincev in kolaboracionistov povečati tuji fašisti, ki so po nacističnem zlomu pribežali na Slovensko Koroško, kjer nadaljujejo svojo nacistično dejavnost.

Koroška je postala pribežališče mnogih jugoslovanskih vojnih zločincev, katerih izročitev zahteva vlada Federativne ljudske republike Jugoslavije zaradi številnih zločinov, ki so jih storili v Jugoslaviji. Jugoslovanski vojni zločinci se

Celoveški varnostni direktor hoče ovirati kulturno delo koroških Slovencev

Celovec, 15. marca (Tanjug).

Predvčerajšnjim je bil v Celovcu občni zbor Slovenske prosvetne zveze, ki mu je prisostvovalo mnogo delegatov prosvetnih organizacij iz vse Slovenske Koroške. V poročilih so poudarili znatni uspehi v lanskoletnem delu Zveze, doseženi kljub vsakovrsnim oviram, ki so ji jih delale avstrijske in okupacijske angleške oblasti.

Ker se tiče odnosa avstrijskih oblasti do Slovenske prosvetne zveze, je Mirt Zwitter v svojem poročilu med drugim izjavil, da Zveza ni dobila nobenega povračila za škodo, ki jo je utrpela pod nacizmom, medtem ko so deležne nacistične organizacije, kakor je »Zveza domovini zvestih«, vse moralne in gmojne podpore vladajočih krogov Koroške.

Na zboru je bil izvoljen nov odbor Zveze z dr. Francem Zwitterjem na čelu. Takoj po končanem zboru je avstrijska policija aretirala zapisničarja zborna Franca Košutnika in ga pridržala v zaporu kljub odločnemu protestu, ki so ga takoj poslali avstrijski policiji v Celovec.

Celoveški tisk je objavil včeraj uradno izjavo Varnostne direkcije za Koroško, v kateri je razžalšen ta zbor za neveljavne pod pretvezo, da se baje ni držal pravil Slovenske prosvetne zveze. Ta izjava je vzbudila silno ogorčenje slovenskega prebivalstva, ki vidi v njej novo dejanje nasilja, usmerjeno na oviranje kulturne dejavnosti koroških Slovencev.

ne samo povsem svobodno gibljejo, kakor bivši škof Rožman, marveč dobivajo tudi zaposlitev. Fašistični katoliški duhovniki dobivajo župnije, učitelji pa službe na tako imenovanih dvojezičnih šolah Slovenske Koroške. Slovenska radiosekcija celoveške radijske postaje je tudi v rokah jugoslovanskih fašističnih emigrantov, katerih radijske oddaje globoko žalijo nacionalna čustva slovenskega prebivalstva Koroške.

Na koncu spomenice je rečeno: »Bivši nacisti so znova dvignili svoje zločinske glave in ob podpori pokrajinskih oblasti obnovili nacistični »Heimatbund« pod krinko »Zveze domovini zvestih« prebivalcev Južne Koroške«. Znova so začeli hujskaško kampanjo proti Koroškim Slovincem in njihovi vsenarodni politični organizaciji Osvobodilni fronti. Organizirajo teroristične »Wurkkommande«, sestavljene iz bivših nacistov, pripadnikov SS in SA formacij in Hitlerjugend. Oživljanje neofašističnih teženj na Koroškem je logična posledica nezakazovanja vojnih zločincev in kolaboracionistov. Vsa demokratična javnost in množične organizacije Koroških Slovencev so opozorile avstrijske in zavezniške oblasti na to stanje, toda zalego ni nič. Avstrijske oblasti celo pospešujejo preganjanje Koroških Slovencev, medtem ko so nacisti in vojni zločinci še vedno nezakazovani.«

Sindikalne organizacije in domovi igre in dela

Po začetnih težavah je do danes organiziranih v Sloveniji 52 domov igre in dela. Stotine delavk-mater, z zaupanjem prepuščajo svojega otroka skrbni negi tem domovom ter se sproščene vseh drobnih vsakdanjih skrbi lahko nemoteno posvetijo svojemu poklicnemu delu. Zavedajo se, da s tem ustvarjajo sebi in svojim otrokom lepšo bodočnost. Naše žene imajo pod vodstvom svoje organizacije glavne zasluge, da se širi mreža domov igre in dela ter s tem v vse večji meri ustvarjajo pogoje, da se vključujejo v plan še tiste žene-matere, ki so danes vezane na drobna gospodinjstva dela in na skrb za vzgojo svojih otrok.

In če gledamo na domove igre in dela s te strani, niso to več morda neka bivša socialna skrbstvena ustanova, temveč delovni pogoj za uspešno vključevanje novih delavcev v naše gospodarstvo. Prav v tem pa kažejo nekateri člani sindikalnih organizacij nerazumevanje, ko prepuščajo vso skrb za organizacijo teh ustanov ženam in ne vidijo, da bi morale prav sindikalne organizacije, katerih osnovna naloga je izvršitev planskih nalog in v tej zvezi organizacija socialističnega tekmovanja, iskanje novih načinov dela, vzgoja kadrov itd. posvečati delovnim pogojem prvo skrb, ker prav od teh mnogo zavisi uspešna izvršitev nalog, ki jih pred nje stavi naše gospodarstvo.

Potreba po teh domovih, kljub temu, da je njih število precej naraslo v preteklem letu, je ogromna, posebno v industrijskih centrih. Samo pogledimo nekatera primeri: Dom igre in dela v Mariboru v ulici Zmaga ima kapaciteto 150 otrok, med tem ko jih je v domu 120. Dom igre in dela v Razlagovi ulici v Mariboru ima kapaciteto 150 otrok, v domu pa jih je 214. Podobni primeri so povsod. Mnogi otroci ne morejo biti sprejeti zaradi pomanjkanja prostorov. In prav glede na to ni pravilno, da ponekod sprejemajo v domove igre in dela otroke nezaposlenih mater, kot na primer v Šoštanj, kjer je od 41 otrok 11 otrok nezaposlenih mater, ali Trbovljah, kjer je od 72 otrok 23 otrok nezaposlenih mater, dalje v Kočevju, Zagorju, v Kranju itd. V vsakem primeru moramo zaščititi delavko-mater ter dati njim otrokom prvenstvo pri sprejemu v dom igre in dela.

Sindikalne organizacije so pokazale pri organizaciji domov mnogo razumevanja. V mnogih primerih so uspeli, da prispevajo uprave podjetij za vzdrževanje otrok sredstva iz sklada vodstva kot n. pr. dom igre in dela v Litiji, v kate-

rem je večina otrok staršev mater, ki so zaposlene v predmestnih, dom igre in dela v Trzinu, Zagorju itd. Nikakor pa ne moremo odobravati primera v tovarni avtomobilov na Tezmem pri Mariboru, kjer sindikalna podružnica v celoti nosi vse stroške. Ta dom je organizirala sindikalna podružnica ter prevzela nad njim patronat. Mesečno prispevajo za vzdrževanje okoli 28.000 din med tem ko uprava za dom ne kaže zanimanja ter nosi le majhen del stroškov in sicer le za kurjavo, razsvetljavo in vodo. Pod takimi razmerami ni čudno, da je sindikalna podružnica zadolžena že preko 144.000 dinarjev.

Mnoge sindikalne podružnice so prevzele patronat nad domovi igre in dela ter redno prispevajo sredstva za njih vzdrževanje. V nekaterih primerih pa so bili zaradi nepravilnega pojmovanja o socialnem fondu, patronati ukinjeni. Ob enem je tudi pomoč sindikalnim organizacij tako materialna kot kulturno-politična in moralna prenehala. To pa ni bilo pravilno. Patronat ni le zato, ker se kolektiv obveže, da da ustanovi toliko in toliko dinarjev. Patronat je stalna oblika kolektivnega varstva, ki daje moralno in če je potrebno tudi materialno pomoč domu, da bo ta postal v resnici to, kar mora biti: drugi dom naših malčkov, kjer bodo rasli pod skrbnim vodstvom vzgojiteljic, se vzgajali v novem duhu, materi in očetu ter vsej skupnosti v veselje in radost. Domovi igre in dela morajo postati našim sindikalnim pa tudi ostalim frontnim organizacijam pravi ljubljenci.

Prav v tem imajo sindikalne organizacije še široko polje udejstvovanja. Nepravilno razumevanje do vloge patronatov, ki »vržejo« domo igre in dela ali drugi ustanovi toliko in toliko dinarjev ki zadolžujejo posameznika, da prihaja sedet na sejo uprave doma, ki posameznike zaradi »nenehnih davitev« spravljajo v slabo voljo, je treba spreminiti. Sindikalna organizacija, ki ima patronat nad domom, se mora kot celota zadržati na življenju in delu naših najmlajših, kot n. pr. obiskujejo člani sindikatov v Zagorju večkrat otroke v domu. Upravi pomagajo pri raznih nabavah in obnovitvenih delih okoli doma. Ali primer članov sindikalnih organizacij v Trbovljah, kjer so podružnice med seboj tekmovale, kdo bo napravil več igrač. Podarili so otrokom v domu »novoletno jelko« in igračice ter jim s tem pripravili veliko veselje. Sindikalne podružnice v Mostah so izvršile s prostovoljnimi delom poselje za Dom Ti-

tove mladine. Še mnogo je takih primerov, ki bi lahko služili za vzgled mnogim sindikalnim podružnicam, ki stojijo ob strani in ne najdejo poti do svojih lastnih otrok. Prav zaradi tega se mnogi obstoječi domovi igre in dela bore s pomanjkljivostmi in niso na zadostni višini. Prav zato tudi organizacija novih domov tako počasi napreduje, medtem ko morajo, kot poročajo iz Maribora, ... zaposlene matere-delavke odganjati od vrat, ko bi rade dale svoje malčke v našo oskrbo... To je za sindikalne organizacije velik opomin.

V mnogih primerih pa tudi uprave teh domov ne najdejo stika s sindikalnimi organizacijami ter nimajo zato z njimi nikake povezave kot n. pr. v Kamniku. Druge spet najdejo pot do sindikata, ko se znajdejo v gnetljivih zagatah. Taki upravniki ne razumejo smisla teh ustanov ter zato večkrat sprejme domove igre in dela v naši stvarnosti tuje otroške vrtee, kot n. pr. v Ljubljani na Prulah, za kar priča sam napis nad vodom. Ponekod, n. pr. v Kropi, je sodelovanje z upravami in sindikatom slabo. Medtem ko uprava trdi, da sindikalna podružnica tovarne »Plamen«, ki ima patronat nad domom, ne kaže razumevanja do doma igre in dela, tako da ga smatra za nepotrebne-ga. Upravni odbor podružnice trdi nasprotno, da je dom prenatrpan, da polovico zaposlenih mater ne more oddati svojih otrok, ter da se trudi, da bi dom čim boljše uspeval. Tudi sama organizacija otežkoča razvoj domov igre in dela. Samo pogledimo v Kranju, kjer se dom odpre šele ob 8. uri zjutraj, medtem ko delavci pričnejo z delom že ob 6. uri zjutraj ter delajo do 6. zvečer, dom pa posluje samo do 4. ure popoldne.

Take in podobne napake, ki slabe boljše organizacije domov igre in dela, naj vse množične organizacije odločno odpravljajo. Predvsem morajo sindikati pokazati več smisla, posebno v industrijskih centrih, kjer je potreba po teh ustanovah največja. Zavedati se morajo, da predstavljajo delovni pogoj za vključevanje žene v gospodarstvo. Pri tem ne pozabimo, da je sicer vsak materialni prispevek dragocen, da pa je še dragocenejša pomoč, ki se odraža v skrbi za zdravo rast in vzgojo naših otrok.

Tovariš Tito je na II. kongresu AFŽ med drugim dejal: »Dovolite mi, da Vam položim na srce kot zelo važno nalogo, skrb za otroke in mladi naraščaj. Ni dovolj, če so otroci oblečeni, nahranjeni itd., za nas je tudi važno, da bodo tudi ti otroci vzgojeni in duhu nove Jugoslavije.« Ne dovolite, da bi nam sovražniki nove Jugoslavije zastrupljali in odtujevali naše otroke. Čuvajte naše otroke in bдите nad njimi, da bi lahko zares postali dostojni državljani naše nove Jugoslavije. Državljeni nove socialistične države. To je ena naših najvažnejših nalog.«

Te besede veljajo še posebej našim delavcem in nameščencem, našim enotnim sindikatom. Iz vsega dosedanjega dela pa lahko ugotovimo, da je skrb domovom igre in dela še vse premajhna. Ne bi smelo biti niti enega primera, da ne bi užival vsak dom vse pomoči, da bi bil brez patronata s strani sindikalnih organizacij. Okrajni sindikalni sveti pri tem lahko mnogo store. Seveda se morajo najprej seznaniti z namen in vsebino patronatov, kar je lepo obrazloženo v pravilniku, ki ga je izdalo ministrstvo za socialno skrbstvo. Tudi zmeda, ki je vladala glede na posebne zbirke za patronate, je odpravljena. Uprava socialnega fonda pri Izvršnem odboru OF je dala navodila, po katerih se pobirajo prispevki za patronate z enotnimi bloki socialnega fonda, ki imajo pretisk »patronat«. Člani, ki prispevajo za dom igre in dela (ali kakšno drugo ustanovo), nad katerim imajo patronat so s tem odvezani kakršnih koli drugih prispevkov za socialni fond.

Naše žene v vedno večjem številu večjajo armado delavcev. S tem se z dneva v dan večja potreba po domovih igre in dela in vzporedno s tem potrebo po novem vzgojnem kadru. Le v sodelovanju z vsemi frontnimi organizacijami, še posebno s pomočjo AFŽ, bodo sindikalne organizacije lahko doprinele delež k organizaciji teh ustanov, ki so izredno važne za našo gospodarsko in politično uvrstitev.

Kot so sindikalne organizacije že mnogokrat pokazale svojo pripravljenost pri reševanju vseh problemov v zvezi z izgradnjo socializma v naši domovini, tako bodo v letošnjem letu še v večji meri kot doslej posvečale skrb organizaciji domov igre in dela. B.

EVIDENCA IN PRAVILNA KONTROLA STA POTREBNI TUDI PRI ODKUPIH KMEČKIH PRIDELKOV

ZGODBA O »IZGUBLJENIH« VAGONIH ZITA

Evidenca in pravilna kontrola sta stvari, ki zelo mnogo odločata. Njuna naloga v vsaki planski dejavnosti je takega značaja, da lahko reši vprašanja, ki jih ima vrsta ljudi za nerešljiva. Tudi pri odkupih kmečkih pridelkov igra evidenca zelo važno vlogo. Nanjo so bili zlasti v nekaterih okrajih nešteto opozorjeni pa se za to niso kdo ve koliko zmenili. Zato si zdaj belijo glave. Bližamo se namreč trgovanju po vezanih cenah, mnogokje pa imajo še polne roke dela s starimi obveznimi odkupi.

Ptuj

ČAKALI SO...

Vzemimo primer ptujkega okraja. Tu so imeli lani velike zaostanke v obvezni oddaji živine. Temu so poleg neaktivnosti krajevni odborov in okrajnega odkupnega podjetja največ krivi nakupovalci. Ti so bili eni najslabših v Sloveniji. Njihov način dela je bil povsem svojevrsten. Skoncentrirali so se namreč v Ptuj in čakali, da jim kmetje priženejo živino na dogonska mesta. Komaj če so se kdaj odpravili kam prevzemat živino. Torej prevzemalci ne pa nakupovalci. Za svojo osnovno nalogo — odkupovanje prostih presežkov — pa se niso zmenili.

Zdaj so v ptujskem okraju sicer že poravnali zaostanek. Celotno presegli so določeno obvez. oddajo goved. Za dosego takega uspeha pa je bilo treba le napraviti red v okrajnem odkupnem podjetju, katerega ravnatelj se bo za svoje manipulacije zagovarjal pred sodiščem. Če bi pravočasno odzveli pooblastila nakupovalcem, ki enostavno niso več hoteli odkupovati prašičev — imeli so pač drugega »dela« dovolj — bi danes gotovo ne bilo odkupljenih kar 900 prašičev premalo. Pravilna kontrola nad odkupom pa bi pravočasno pokazala, kam veslajo nakupovalci.

TELE NI VEČ MOGLA NA ČRNO

Nekateri se izgovarjajo, da evidenca nakupovalcev nad živino ni mogoča. To »nemogočnost« pa so nekateri nakupovalci kaj kmalu ovrgli. Na svojem sektorju so redno obiskovali vse vasi. Trudili so se, da vasi temeljito spoznajo, da se seznanijo z vsemi njihovimi živinorejci. Na osnovi tega so si ustvarili izredno dober pregled nad stanjem in številom živine v vsakem hlevu. Vedeli so, kdaj namerava ta ali oni kmet prodati govedo, celo kdaj bo komu teletila krava. Pa so ob pravem času stopili do njega in ga pobarali: »Kako pa z vašim teletom? Ga boste redili ali prodali?« In odpadlo je črno klanje. Evidenca je naredila svoje. Nakupovalec je vedel, kje in kdo ima proste presežke. Tako je odkup redno tekel, plan obvezne oddaje živine je postal dosegljiv. S takim načinom kupovanja pa odpade tudi vsak šablonizem v določanju obvezne oddaje, vsako poseganje v živo kmetovalcu.

»PREHRANA« V LJUBLJANI RAZŠIRJA SVOJO MREŽO

Mestno trgovsko podjetje »Prehrana« v Ljubljani je doseglo v zadnjem času lep razvoj. S svojo distribucijsko mrežo, ki postaja vsak dan večja, oskrbuje nekaj deset tisoč potrošnikov in je za nabavno prodajni-nimi zadrugami najmočnejše distribucijsko podjetje živil.

Ob ustanovitvi »Prehrane«, ki naj bi prvotno služila kot grosistično trgovsko podjetje za Ljubljano, je imelo to podjetje le 7 maloprodajal, tako da je imelo v svojem delokrogu do konca lanskega leta 17 trgovin. Po planu razširitve mestne distribucijske mreže, ki je bil izdelan lani decembra za letos, je »Prehrana« ustanovila v januarju t. l. tri, v februarju 12, ta mesec pa namerava ustanoviti še nadaljnjih 15 novih prodajal, ki bodo v znatni meri pripomogle k izboljšanju distribucije in prehrane Ljubljančanov.

Kako je potrebna evidenca tudi pri vskladičenju ali odpremi pridelkov iz okraja na družna mesta, vidimo iz naslednje zgodbe. Ministrstvo za trgovino je kar na lepem začelo terjati ptujski okraj za tri vagone zita. V Ptujju so se silno začudili, saj so pri pregledu oddanih količin zita ugotovili, da je vse v redu. Zdal pa iznenada: oddali ste tri vagone zita premalo. Lotili so se ponovnega pregleda vseh možgih pol, tudi evidenčnih, prekontrolirali še to in ono, a skupna številka ni spremenila. Venomer je odgovarjala predpisani obvezni oddaji. »To pot so se zmotili na ministrstvu«, so ugotavljali na okraju. No, pa se je kmalu izkazalo, da so se zmotili sami. Po dolgem času so namreč ugotovili, da je tri vagone zita odbral Navod za seme. Evidenca...

Prevalje

IZTERJEVANJE NA SLEPO

Evidenca je prav tako silno važna za obvezno oddajo vseh kmetijskih pridelkov. O tem govori primer tovarišev iz prevaljskega okraja, ki so spržo neizpolnili obvezne oddaje odšli na teren da od kmetov, ki so padli pod obvezno oddajo, izterjajo zaostanke. Zgodilo pa se je, da so se precej na slepo zalevali v kmetovalce. »Tovariš, zaostanek obvezne oddaje bodi poravnal«, so zahtevali. Kmet pa: »Tu imam potrdilo, da sem obvezni oddaji zadostil.«

Seveda je to posledica nesodelovanja s krajevnimi odbori, še pri pa posledica slabe evidencie zbiralne nad odkup. To pa se lahko zredi le, če okrajna uprava za odkup in okrajni odbor kot celota ne kontrolirata dela na terenu. Zaradi malomarnega odnosa do lanske letošnje obvezne oddaje in zaradi pomanjkljive evidencie, ki je posledica tega, je zdaj silno težka sama kontrola nad izvrševanjem odkupa. Često ekipe, ki so trenutno na terenu, ne vedo, od koga morajo izterjati zaostanke.

Ljutomer

NISO POZNALI SETVENIH POVRŠIN

V tem okraju so evidenci in kontroli posvetili neprimerno več brige kot drugje. Kljub temu plana v oddaji koruze in krompirja niso dosegli. Vzrok so nepravilni predpisi, ki so jih sestavili na osnovi podatkov nerealnega selvenega plana. Tako so naknadne ugotovitve pokazale, da marsikateri kmet stvarno ni imel zasejane tiste površine, za katero je bil obremenjen. Temu so največ krivi krajevni odbori, ki niso pravočasno popravili napak.

Seveda se bodo zaostanki izterjavali le od tistih kmetovalcev, ki od dejansko zasejane površine niso oddali dovolj.

Izterjatev je v vsakem okraju tudi zaradi tega, da se da zadoščenje kmetovalcem, ki vestno izpolnjujejo svoje obveze do skupnosti in obračuna s tistimi, ki kljub preobilici tega in onega venomer sabotirajo našo obvezno oddajo in s tem preskrbo delovnih ljudi v industrijskih centrih.

O likvidaciji pravomočnih obveznosti do narodne imovine

Uprava narodne imovine je po osvojitvi dodeljevala iz fonda, ki ga je oskrbovala, razne predmete ljudem, ki so bili tako rekoč brez vsega. Pri tem pa sta veljali dve načeli: Prvič, da se vsakemu prisilcu spriče večjih potreb, kakor pa je znašal razpoložljivi fond, dodele le najmanjši predmeti, tako, da je bilo možno nuditi pomoč čimvečjemu številu potrebnih, drugič pa, da se ti predmeti dodele proti odškodnini v denarju. Dodeljene predmete Narodne imovine je torej načelno potrebno plačati in se to vprašanje obravnava ločeno od vprašanja vojne škode. Razumljivo pa je seveda, da so morali biti ti predmeti ocenjeni stvarno in nikakor po cenah, ki so tedaj trenutno vladale na prostem trgu.

Lahko trdimo, da je bila večina koristnikov ob dodelitvi predmetov plačila nezmožnih, zaradi tega je bila takojšnja izterjava nesmiselna in nemogoča. Zato je pričelo vnovečevanje dolžnih zneskov šele leta 1947, ko so uprave narodne imovine začele pozivati dolžnike na plačilo. Preko Narodne banke je bil stavljen na razpolago cenovni kredit vsem dolžnikom, ki dolga ne morejo takoj poravnati, s tem posojilom lahko dolžniki poravnajo svoje obveznosti napram Narodni imovini, dolg pri Narodni banki pa nato polagoma odplačujejo pod ugodnimi pogoji.

Za one primere, katerih je prav tako veliko število, ki tudi tega dolga ne bi mogli odplačevati, ker ne dopušta tega njihovo premoženjsko stanje (veliko število nedoraslih otrok, bolezen v družini in elično) pa je osnovana pri Predsedstvu vlade posebna komisija, ki rešuje njihove prošnje in v utemeljenih primerih dolg odpiše.

Aparat Narodne imovine, ki je bil v prvem povojnem času nujno potreben kot samostojno telo in ki je opravil veliko delo, zahteva sedaj vse preveč kadra, kakor pa je stvarno potrebno glede na dosedanj obseg nalog in kot dopušta eplošno pomanjkanje delovne sile za mnoge druge važne naloge. Ukinitev dosedanjega aparata odnosno njegovo skrcenje pa so preprečevale prav nelikvidirane stare obveznosti. Tudi to je eden od razlogov, ki govori za to, da je bilo potrebno likvidirati stare obveznosti, da se prosti nov kader za nove, planske naloge in da lahko vse preostale posle prevzamejo ostali odseki in okrajih.

Kljub vsem navodilom in kljub vsem olajšavam za dolžnike pa poteka likvidacija starih obveznosti na terenu zelo slabo. Po mnogih okrajih je še vedno veliko število predmetov neocenjenih. Na primer: v okraju Celje-mesto je bilo po stanju dne 3. marca neocenjenih še 37 predmetov, v Celju-okolica 69, Ljubljana-mesto 21, Maribor-mesto celo 946! Zopet v drugih okrajih je še mnogo predmetov nedodeljenih Res je, da za mnoge od teh ni interesov. Za te primere pa so okrajji že večkrat prejeli navodilo, da naj take predmete prepuste brezplačno socialnemu skrbstvu in sličnim ustanovam.

Ze ta dejstva sama po sebi kažejo na malomaren odnos do narodne imovine in do opravljanja dela samega, tako pri referentih za narodno imovino, kakor pri okrajnih izvršilnih odborih samih. Še bolj izrazito pa se je pokazala ta malomarnost v samem postopku likvidacije starih obvez. Dnevna telefonska služba, ki jo je zaradi omogočenja operativnega vodstva likvidacije in za njeno pospešje upeljalo ministrstvo za finance, zelo slabo funkcionira. Najslabša v tem pogledu sta okraja Jesenice in Mozirje. Od pričetka poročanja t. j. od 16. februarja pa do 4. marca sploh nista poslala nikakih podatkov o stanju narodne imovine, niti ne o samem postopku likvidacije. Mozirje je sicer v novembur javil, da je likvidacija Narodne imovine že končana. Naknadno pa je poslal poročilo, da dolgujejo koristniki še cca 1.900.000 din. Tudi na okraju Rakek kaže mnogo malomarnosti do izvedbe te naloge. Do 8. marca niso poslali nikakega poročila o stanju narodne imovine in poteka likvidacije.

Malomarnost odgovornih funkcionarjev pa je še bolj razvidna pri izterjavi dolžnih zneskov. V okraju Celje okolica je na primer bil v času od 18. februarja do 15. marca izterjan dolg le v 16 primerih. V Kranju pa se je v času od 18. februarja pa do 3. marca število neizterjanih odmer znižalo le za celih 7 primerov. V okraju Maribor-okolica je število dolžnih zneskov padlo v času od 18. februarja do 4. marca od 274 na 238, v Ljubljani-mestu pa od 461 na 397.

Največ neizterjanih kupnin imata okraja Maribor-mesto in Krško.

Zlasti pa se kaže malomarnost pri zbiranju, opremljanju in dostavi prošnji onih dolžnikov, ki bi jim bil tudi dolg pri Narodni banki v težko breme, posebni komisiji pri Predsedstvu vlade v odpis. Predlogi bi morali biti odposlani s potrebnimi podatki (plačilna zmogljivost, znesek dolga, višina dohodka, predlog za odpis itd.) V mnogih primerih ti predlogi niso bili pravočasno dostavljeni, še manj pa da bi bili taki, da bi komisija lahko na podlagi podanih faktov postavila odločbo. Zelo pomanjkljiv seznam sta poslala okraj Kamnik in okraj Maribor-okolica. Okraj Gornja Radgona pa je dostavil kar dva seznama istih dolžnikov, kjer se za zneski niso ujemale.

Dolžnost izvršilnih odborov okrajev bi bila posvetiti tej nalogi več pažnje, kontrolirati delo referentov za narodno imovino, ter jim po potrebi nuditi vso pomoč. Naloga sama na sebi ni tako težka. Potrebno je le neocenjene predmete oceniti, nedodeljene dodeliti ter vnovčiti dolžne vsote. Za one dolžnike, ki kupnine nikakor ne morejo poravnati, je potrebno sestaviti predloge za odpis in jih dostaviti komisiji pri Predsedstvu vlade. Ostali dolžniki pa, kolikor ne morejo takoj poravnati dolga, lahko najamejo posebno posojilo pod ugodnimi pogoji pri Narodni banki, ki ga bodo odplačevali v primernih obrokih.

Prvi silos za žito v Sloveniji

V Sloveniji gradi gradbeno podjetje »Gradisc« za podjetje »Žito« prvi silos za žito v republiki.

Začetna gradbena dela so se pričela že v lanskem poletju. Ze pri fundiranju silosa je naletelo gradbeno vodstvo na nepredvideno tehnično oviro. Zaradi plasti ilovice med gramozom so morali temeljito spremeniti načrt gradnje. Bilo je treba zabiti v tla več sto ton betonih pilotov in na te postaviti široko fundamentno železobetonsko ploščo. Načrt gradnje je zelo drzno postavljen. Prvič v Jugoslaviji se gradi silos v okrogli obliki, ki omogoča hitrejšo in enostavnejše spravlanje zita v celice. Zito bodo raztovarjali moderni stroji naravnost z vagonov, za katere se bo zgradil tovarni tir.

Gradnje silosa so se razvijale d. pred kratkim po gradbenem planu. Delo je nekoliko zavrlo slabo vreme in sneg, kar bo delovni kolektiv gradilišča in delovni kolektiv podjetja »Žito« nadomestil s prostovoljnimi delom, (Tanjug.)

V SLOV. BISTRICI SE VZGAJA NOV TRGOVSKI KADER ZA NAŠE ZADRUGE

Kakor v mnogih drugih okrajih tako je tudi tu trgovski tečaj, ki nam bo dal potrebne trgovske pomočnike za naše zadrugne poslovalnice. Ker bo z gradnjo zadrughnih domov potreba po kadru vedno večja, je učna doba urejena tako, da imajo 3 mesece strnjen teoretični pouk s praktičnimi vajami.

V tečaju, ki je internatsko urejen, je 45 mladink in mladincev. Pretežna večina tečajnikov kaže izredno veselje do poklica in vloga vso voljo, da bi dojela in obvladala predpisano učno snov. Vendar se pa vidi, da so vsi ti šli v šolski dobi skozi leta okupacije in jim prav zato dela največ težav učni jezik. Pravijo pa, da slovenščino morajo obvladati in se zato uče dnevno zvečer v skupinskih krožkih. Po večerji imajo svoje pevске vaje, zjutraj pred poukom, ki začne ob osmih, imajo pa fizikturne vaje. Pouk je dopoldne od 8—12, popoldne pa so praktične vaje. Tedensko je 32 ur pouka in 8 ur praktičnih vaj.

Predavatelj kažejo posebno prizadevanje, da bi usposobil v tem krat-

kem času tečajnike, da bodo lahko po nadaljnjih 9 mesecih prakse v zadrugah postali dobri trgovski pomočniki. Okrajni zdravnik pa skrbi za pregledi in nasveti za zdravje tečajnikov in higieno v internatu.

Začetek letošnje stavbene sezone v Beogradu

Lansko leto so zgradili v Beogradu številna poslopja v vrednosti 1,5 milijarde din. Pozimi so na mnogih stavbiših nadaljevali delo. Zaposlenih je bilo okrog 5000 delavcev. Vrednost letošnjih del bo znašala približno 2,5 milijard din. Pri tem pa niso vsleta gradbena dela na velikih stavbiših novega Beograda. Letos bodo torej zgradili za približno milijardo din več raznih poslopjij kakor lani. Lani se stavbena sezona ni začela pravočasno, ampak se je prav razmahnila šele poleti. Letošnja sezona se bo začela mnogo prej, na kar so se temeljito pripravili. Zaposlenih bo dvakrat več gradbenih delavcev. Zato je odobren kredit 15 milijonov din za nova delavska stanovanja.

POPIS PREBIVALSTVA

Navodilo prebivalstvu, popisovalcem, krajevnim in okrajnim popisnim komisijam

Z današnjim dnem ima vsak prebivalec FLRJ v rokah »Popisnice« in vsako gospodinjstvo še »List za gospodinjstvo«.

Danes, dne 16. t. m. se izpolnjuje »Popisnice« in »List za gospodinjstvo« in sicer po stanju o polnoči med 15. in 16. marcem.

Ponovno opozarjamo, naj vsakdo pri izpolnjevanju »Popisnice« in »Lista za gospodinjstvo« najprej skrbno prečita in premisli navodila, ki mu jih je dal popisovalec, naj si na poseben listek pripravi odgovore in naj šele potem, ko si je glade vsake točke popolnoma na jasnem, izpolni obrazec. Odgovore naj vpiše v obrazce čitljivo in vestno, zavedajoč se važnosti popisa.

Popisovalci naj se točno držijo rokov, ki so jih dali strankam za pobiranje popisnih obrazcev. Se preden pa popisovalec prevzame izpolnjene obrazce od prebivalstva, naj vsak obrazec pazljivo prečita in se uveri, ali je pravilno izpolnjen. Če najde kakšno napako naj jo takoj v sporazumu s stranko popravi.

S tem si sami pripravljajo več dela, kakor bi bilo to potrebno, na drugi strani pa si jemljejo tekoč pregled nad že dovršenim delom.

Glavna naloga krajevnih in okrajnih popisnih komisij v bodočih dneh pa je kontrola izpolnjenih obrazcev. Naj ne bo na terenu niti enega popisovalca, ki bi predal svoje izpolnjeno gradivo brez kontrole krajevnih popisnih komisij.

Republiška popisna komisija je v okrožnici št. 142/152 z dne 11. marca t. l. dala vsem krajevnim in okrajnim popisnim komisijam še posebna navodila za hitro kontrolo popisnega gradiva. Poleg tega pa je nujno potrebno, vse izpolnjene popisnice in liste za gospodinjstvo prekontrolirati, pregledati, če so vsi odgovori dani in ali so pravilno dani.

Napake, ki jih je mogoče takoj popraviti, se naj takoj popravijo. Če pa jih ni mogoče v skladu z ostalimi odgovori na obrazcu popraviti, je treba, da popisovalec takoj ponovno poseti stranko na stanovanju in z njo sporazumno popravi popisni obrazec.

Krajevna popisna komisija sme razrešiti popisovalca njegove popisne dolžnosti, ko se je preverila, da je vse njegovo popisno gradivo v redu. Prav tako bo okrajna popisna komisija razrešila krajevno popisno komisijo šele, ko bo prekontrolirala vse obrazce in našla, da so v redu izpolnjeni.

Glavna naloga vseh organov, ki sodelujejo pri popisu, je torej v prihodnjih dneh čim vestnejša in čim točnejša kontrola vsega popisnega gradiva.

Republiška popisna komisija.

Poročila iz naših krajev

Okrajna ljudsko-prosvetna konferenca v Ilirski Bistrici

Ilirska Bistrica, 15. marca.

V nedeljo, 7. marca, je bila v Ilirski Bistrici okrajna konferenca ljudske prosvete, katere so se udeležili delegati iz vasi. Po referatu tov. Milana Podkrižnika je tov. Juš Stant, član Izvršnega odbora Ljudske prosvete, poudarjal važnost ideološko-vzgojnega kulturno-prosvetnega dela na našem podeželju, zlasti pri gradnji zadružnih domov. Tajnik okrajnega odbora Ljudske prosvete je podal kritičen pregled kulturno-prosvetnega dela v okraju. Iz pregleda je bilo razvidno, da organizacija LPS po naših vaseh še ni dovolj utrjena, da ljudsko-prosvetni sveti svojega dela niso zajeli v širino, da so bile glavni cilji LPS predvsem dramske prireditve. V debati po referatih so delegati opozarjali, da ljudsko-prosvetni sveti niso izkoristili vseh študijskih sestankov, bralnih krožkov, čitalnic, večernih nadaljevalnih šol in ljudske univerze za vzgojno delo, zato je bilo delo v vaseh preveč razdrobljeno. Mnogi sveti so po vključitvi mladine v produkcijo z delom prenehali. Vsem svetom pa naj bo vzor ljudsko-prosvetni svet Kozjane, kjer je odšla skoraj vsa mladina v produkcijo, kljub temu pa so s kulturno-prosvetnim delom nadaljevali. Dramska družina iz Kozjan bo dvakrat gostovala na gradilišču zadružnega doma na Tatrah. V vasi Suhorje, ki šteje okrog 200 prebivalcev, je pevski zbor preko vse zime vadil, a ljudsko-prosvetni svet ni znal vključiti v ostalo kulturno delo svojih vaščanov.

Opazja se, da vse kulturno-prosvetno delo pr. naših vaseh sloni na ramenih posameznikov in krivda svetov je, da ne skrbijo za kadre. V vsem delu smo opazili pomanjkanje povezave med sindikalno organizacijo in LPS. Zgodilo se je, da so posamezne sindikalne podružnice vodile svoje kulturno-prosvetno delo brez povezave z ljudsko-prosvetnimi sveti. Prav tako je s knjižnicami v Trnovem in Ilirski Bistrici nujna potreba je, da bi se v tem industrijskem centru ustanovila večja knjižnica. Največ razumevanja za to je pokazal OLO Ilirska Bistrica, ki je nazkaval za knjižnico 40.000 dinarjev. Tudi sindikalne podružnice naj bi podprle to akcijo. Pomanjkanje prostorov je delno oviralo kulturno-prosvetno delo. V okraju imamo namreč samo štiri dvorane z odri. Vsi ljudsko-prosvetni sveti morajo pomagati pri gradnji zadružnih domov. Sprejeti so bili sledeči sklepi: vsak svet bo na gradiliščih zadružnih domov priredil dve prireditvi. Do 14. t. m. bodo po vseh gradiliščih napravljene stenšali in grafikoni. Sveti bodo v bralnih večerih zajeli vse prebivalce na vasi. Predavatelj ljudske univerze bodo enkrat mesečno obiskali vsako gradilišče. Vsi sveti bodo pospešili nabiralno akcijo za grške rodoljube. Knjižnice bodo povečale število knjig do 1. maja za 25%. Okrajni ljudsko-prosvetni svet bo v mesecu marcu in aprilu priredil knjižničarski in pevovodski tečaj. M. J.

SETVENA KAMPANJA V OKRAJU DOL. LENDAVALA

Dolja Lendava, 15. marca.

Setvena komisija za okraj Dolja Lendava je resno pristopila k delu. Organizirana je poročevalska služba v okraju in po vaseh. Razrez setvenega plana je bil poslan KLO-jem, ki so pa kmete do sedaj še premalo zainteresirali za pridobivanje raznih semen in ostalega, kar predvideva setveni plan. Mladina v Petoševcih in Pincah bo posadila nekaj zemlje z izključno semenskimi rastlinami. Kontrahaža za strojno oranje je zaključena. Za pogojno oranje je kontrahirana 335 ha. Posebno zadovoljivo poteka po vsem okraju tudi kampanja škropljenja in čiščenja sadnega drevja. Povsod že kmetje komaj pričakujejo škroplilne ekipe in jim rade volje pomagajo prevažati škroplilnice v vaseh. — P. D.

Žene v Šoštanju bodo gradile zadružne domove

Šoštanj, 15. marca.

Organizacija AFŽ je ena izmed najagilnejših v Šoštanju. Žene so se obvezale, da bodo prispevale 2000 prostovoljnih delovnih ur za gradnjo zadružnih domov v Lokovici in Zavodni. Dvignile bodo število OF članov med ženami, razširjale literaturo in skrbele za priboljške malčkom v Domu igre in dela. Lepo napreduje pevski zbor »Kajuh«, ki prireja dobro obiskane koncerte. — M. T.

Zborovanje Zveze borcev v Idriji

Idrija, 15. marca.

Pretekli teden je bilo v Idriji zborovanje članov Zveze borcev. Iz poročila mestnega odbora je razvidno, da se je število članov povečalo od 170 na 420. Razpravljali so o obnovi pogorele mestne mizarne. V nabiralni akciji za mizarstvo orodje je prva darovala 16 obličev in mizarstvo mizo tov. Car Mici. Tov. Krašnja je poklonil mizarini vse svoje mizarstvo orodje. Najbolj so se izkazali še: Gruden Zalji, Lasar Franc, Lapajna Peter, Pajer Janko in Pišlar Nace. Že v tem mesecu bodo prišli z obnoveno pogorelo mizarnico. Ob zaključku so predlagali, da bi mestni odbor na masovnem sestanku še enkrat pregledal svoje članstvo. A. P.

Člani sindikata pri gradnji zadružnih domov

Ptuj, 15. marca.

V nedeljo 7. marca so iz Ptujja že navsezgodaj odbrneli kamioni, okrašenji z zastavami, polni veselih članov sindikalnih podružnic na gradilišča zadružnih domov v Selišče, Bolehnečice, Logarjeve, Vučjo vas, Cven in Veržej. Uspeh tega nedeljskega dela je bil prav lep. Izkopali so 120 m³ zemlje, nasekali okoli 30 m³ stavbenega lesa ter naložili in prepeljali 15 m³ peska. Poleg tega je bilo opravljenih še več drugih manjših del. Efekt dela pa bi bil lahko še boljši, če bi odbori za gradnjo zadružnih domov pravočasno pripravili dovolj orodja in znali primerno razmestiti delovno silo. K. S.

Glasbena matica iz Murske Sobotje je gostovala

Beltinci, 15. marca.

Prvi letošnji nastop je sindikalni pevski zbor Glasbene Matice iz Murske Sobotje priredil v Beltincih. Nova kinodvorana je bila za številne udeležence skoraj pretesna. Poslušalcem je najbolj ugajala makedonska »Bolen mi leži«. Nastopil je tudi orkester Glasbene Matice, katerega vodi skupno s pevskim zborom tov. Ferdo Pirc. Vnetek partizanskih pesmi in »Pesem o Titu« in skupni izvedbi orkestra in pevskega zbora je imela največji uspeh. Prebivalci iz Beltincev si želijo še več takih nastopov. V. J.

Sprejem v pionirski odred v Ložicah

Anhovo, 15. marca.

V vasi Ložice pri Anhovem ob Soči, ki šteje 43 pionirjev so bili 5. marca leti sprejeti v ZPJ. Proslavili so ta dan z recitaljmi in petjem. Učiteljica jim je razložila dolžnosti v njihovi organizaciji: učenje, ljubezen do dela in domovine. Voditeljica odreda je izročila zastave komandirju odreda, žete in deseterjem, vsakemu pionirju pa robec. Pionirji so se obvezali, da se bodo učili, nabrali čim več železa ter imeli še eno prireditev v najkrajšem času. M. M.

Špekulanti pred ljudskim sodiščem

Ljubljana, 15. marca.

V petek so bili pred okrajnim ljudskim sodiščem obsojeni: Grbec Franjo, trgovec iz Ljubljane, Ogorevec Ivo, mesar iz Škofje Loke, Kurent Rudolf, hotelski vratar, Sekula Alojzij, hvišni operni pevec, Car Janko, kmet iz Metlike, trgovec Popovič Nikolaj in Kornič Ante, trgovski potnik Malič Marko ter Gaspari Fani, šivilja, vsi iz Ljubljane. Obtoženi Grbec Franjo se ni zadovoljil z zaslužkom, ki mu ga je donosala trgovina. Zato se je povezal s Kurentom, ki mu je dal iniciativo, da je kupil od Ogorevca Iva 66 amput morfija, ki jih je dobil od soožtožene Gaspari Fani. Ta morfij je hotel prodati dalje, vendar mu je preiskava to preprečila. Poleg tega je kupoval od raznih oseb mesne izdelke, od Sekule Alojzija pa blago za moške obleke in to v svoji trgovini po visokih cenah razpeševal dalje. Obtoženi Kurent se je tudi pečal s prekupčevanjem sukna za moške obleke, ki ga je kupoval od Sekule Alojzija. Ob vseh obtožbah je bil največji in najspretniji špekulant Sekula Alojzij, ki je od osvoboditve na debelo

trgoval s suknom, kar mu je donosalo velike profite. Blago je kupoval od soožtožencev Cara Janka, Maliča Marka in Popoviča Nikolaja, prodajal pa ga je med drugim tudi Korniču Antejju, ki ga je z dobičkom razprodal dalje. Kornič je bil zaradi špekulacije že enkrat kaznovan, kar ga pa ni spametovalo. Car Janko je kupoval blago od različnih špekulantov v Zagrebu, Popovič in Malič pa sta prodajala blago iz neprijavljene zaloge. Sodišče je obsodilo Sekulo Alojzija na 18 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom, dve leti odvzema političnih pravic in zaplombo vsega blaga in gotovine, Grbca Franja na 6 mesecev odvzema prostosti, prepoved opravljanja obrti za eno leto in zaplombo morfija, Kurenta Rudolfa in Maliča Marka na 6 mesecev odvzema prostosti, Ogorevca Iva in Popoviča Nikolaja pogojno na 6 mesecev odvzema prostosti, Popoviča tudi na 10.000 din denarne kazni. Na denarno kazen sta bila obsojena tudi Kornič Ante in Car Janko. Gaspari pa je bila kaznovana na 6 mesecev poboljševalnega dela.

»Teden tehnike« v Zagorju

Zagorje, 15. marca.

Sindikalna podružnica zagorskih rudarjev je v »Tednu tehnike« organizirala tri predavanja: o električni energiji, o tehnični izpopolnitvi rudnika ter o zraku in zgorevanju. Za zaključek »Tedna tehnike« je bila v sindikalni knjižnici odprta razstava, ki prikazuje razvoj rudniških naprav in orodja. Tudi zagorski novatorji so razstavili svoja dela. Matice in vijake izdelujejo z novimi pripravami novatorja Franca Bukšiča. Pri popravljenih jamskih vozilčkih je nastala ovira zaradi pomanjkanja ležalnih stojal. Po zamisli tovarišev Vladimirja Tavferja in Leopolda Ravnikarja izdelujejo v domači delavnici ležajna stojala, ki po kakovosti prekašajo prejšnje tovarniške izdelke, ker se pri okvarah dajo popraviti. — I. I.

Mladina v jeseniškem okraju pri gradnji zadružnih domov

Jesenice, 15. marca.

Mladina jeseniškega okraja se v gradnji zadružnih domov pozitivno udeležuje dela pri pripravljanju glin in podobnega materiala za opekarno. V mesecu februarju je sodelovalo v opekarni Dvorka vas 224 mladincev in mladink iz raznih krajev. Največja udeležba je bila iz Lese in Jesenice. Skupaj so delali 684 ur in pri tem nakopali 178 kub. m glin, očistili 125 kv. m terena in premetali 32 kub. m ilovice. Sodelovali so tudi pri izkopu temeljev. V opekarni Ljubno se je v največjem številu udeležila mladina z Jesenice in iz Javornika. Pa tudi mladina »Gradisa« iz Lese ni zaostajala. Skupno je bilo na gradilišču 132 mladincev in mladink. Nakopali so 53 kub. m glin, očistili 30 kvadratnih metrov terena za sušilnico, pripravili 5 kub. m desk in izkopali 8 jarkov za sušilnico. Sedem mladincev je čistilo bazen za vodo; skupno so opravili 457 prostovoljnih delovnih ur. P. J.

Repatriirani izseljenci so zborovali

Zagorje, 15. marca.

V Zagorju ob Savi so imeli prejšnji teden repatriirani izseljenci, ki so zaposleni v rudniku, konferenco. Poleg 65 izseljencev so se konference udeležili še

Škropljenje sadnega drevja v Celju in okolici

Okrajna Celje in Celje - okolica uporabljata za škropljenje sadnega drevja dve motorni škroplilnici od USTROJ-a in 3 prevozne privatne, ki so bile mobilizirane v ta namen. Ko je nadaljevanje jesenskega škropljenja v februarju prekinil sneg, sta ostali obe motorni škroplilnici v USTROJ-ovi garaži brez vsakega pregleda, kar je povzročilo, da 8. marca, ko naj bi se akcija nadaljevala, škroplilnici nista delovali, ker so razpršilniki od mraza popokali. Kljub temu je bila 11. marca škroplilna akcija za okraj Celje-okolica s strani OLO-ja zaključena. Poškropili so 3000 dreves več, kakor je določal plan. Preostali arborini bodo dali v prosto prodajo posameznim kmetom, ki si bodo še sami škropili. Tako se je KLO Sv. Peter obvezal, da bo poškropil vse svoje sadovnjake z domačimi škroplilnicami.

Škropljenje se povsod izvaja na prostovoljni bazi razen v vasi Levec, kjer je bilo obvezno zaradi bližine okužene vasi Škofja vas.

Za teritorij Celje-mesto je plan dosežen nekaj nad 50%. Vzrok je delno v nestrnjanih nasadih, razsejanih vrstah, kjer se dnevna norma 300 dreves na eno škroplilnico, preračunana za večje komplekse, ne more izpolnjevati. Drug vzrok je pomanjkanje plačanih in prostovoljnih delavcev. Mestni odbor OF, tovarna emajlirane posode in celjska cinkarna so sicer obljubili pomoč, a ostalo je samo pri obljubi. Tudi lastniki sadovnjakov bodo morali napraviti

DAN MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD

Mladina bo prenesla duha s proge na nova delovna področja

Celje, 15. marca.

Včeraj dopoldne je bila v Celju smotra mladinskih delovnih brigad, katere se je udeležilo preko 450 mladincev in pionirjev. Celjska mladina je ponovno manifestirala pripravljenost za sodelovanje pri vseh letošnjih delovnih akcijah OF za opešanje mesta Celja. Večje število mladincev pa bo šlo tudi na dela zveznega in republiškega značaja. Na svečanem mitingu so brigade ob prisotnosti celjskega delovnega ljudstva sprejele sledeče obveznosti:

Mladinska brigada »Slavka Slandra« bo v letošnjem šolskem letu delala pri lokalnih delovnih akcijah, 150 mladincev pa bo poslala na zvezne delovne akcije; šolsko leto bo brigada končala brez slabih ocen. Vajeniška mladinska brigada »Borisa Kidriča« bo izboljšala učni uspeh od 75% dobrih ocen na 80%, 150 mladincev bo poslala na gradnjo novega Beograda, 1100 ur pa bo dala za gradnjo zadružnih domov. Mladinska brigada »Franca Leskovška« v tovarni emajlirane posode bo poslala na zvezne delovne akcije 20 mladincev, 4000 prostovoljnih ur bo dala za združne domove in bo pritegnila vsa ostala mladino v tovarni delovno brigado. Mladinska brigada »Bratov Dobrotinšček«, ekonomskega tehnikuma in nižje gimnazije, bo dala za lokalne akcije 5012 prostovoljnih ur, 150 mladincev pa bo šlo na zvezne delovne

akcije. Kajuhova četa v vrtnarski šoli bo za 90% izboljšala učni uspeh in bo prispevala k izvršitvi letnega plana.

Maribor, 15. marca.

Včeraj je bila proslava dneva mladinskih delovnih brigad v Mariboru. Kot uvod v praznik je bila konferenca udarnikov zjutraj v prostorih Ljudske univerze. Tu so bili sprejeti sklepi o pospešitvi udarništvu v produkciji, o strokovni izobrazbi in o izboljšanju udarništvu v produkciji, o strokovni izobrazbi in o izboljšanju učnih uspehov. Udarniki so se obvezali, da bodo iniciatorji ustanavljanja mladinskih brigad v proizvodnji in da bodo pomagali pri ustanavljanju brigad za gradnjo zadružnih domov.

Po končani konferenci se je razvila parada delovnih brigad z dvema četama udarnikov. Po paradi, kjer je govoril predsednik MO LMS Marjan Lah, zastopnik GO LMS in predsednik MLO Simončič Franc sta prejeli odklovanje, red dela II. stopnje, IV. dvakrat udarna mladinska delovna brigada Slavke Klavora in VIII. štirikrat udarna brigada Karla Destovnika — Kajuha. Nato so spregovorili še zastopniki JA, Zveze borcev ter sindikatov, nakar so bile sprejete resolucije maršalu Titu in Mihju Marinku. Popoldne se je vršila v Kazinski dvorani kulturna prireditev mladine I. rajona in kinopredstava za brigadirje.

Udarne brigada »Janeza Hribarja« pri gradnji Nove Gorice

Nova Gorica, 15. marca. Graditelji Nove Gorice so proslavili zaključek dela v tem mesecu. Ob slovesnosti je bila proglašena za udarno mladinska delovna brigada »Janez Hribar« iz celjskega okraja v navzočnosti delovnih brigad »Oton Zupančič« in »Jože Srebrnič« iz Slovenskega Primorja. Brigada »Janez Hribar« je dobila desetdnevno prehodno zastavico, medtem ko je bila brigada »Jože Srebrnič« pohvaljena. Vse tri briga-

de, ki štejejo 560 mladincev in mladink, so prispele na gradilišče 10. februarja in bodo delale do 1. aprila. Brigade so izkopale od 10. februarja do 9. marca 9700 m³ zemlje, prepepljale 7000 m³ zemlje s samokolničami in vagončki, izravnale zemljišče na površini 5845 m² in delale 6798 delovnih ur pri urejevanju taborišča, kakor tudi za fizikalno in prosvetno delo.

Otvoritev modernega zobnega ambulatorija v Ljubljani

V soboto popoldne je bil otvorjen nov zobni ambulatorij DZSZ v nebotičniku. Navzoče je pozdravil dr. Anton Logar, ki je nato na kratko orisal kakšen je bil dosedajšnji zobni ambulatorij in kaj so socialni zavaroanci dobili z novim modernim ambulatorijem.

V starem ambulatoriju je bilo pred zadnjo svetovno vojno zaposlenih 6 zobozdravnikov z dnevno 15 ordinacijskimi urami. Dotok pacientov ni bil velik, kajti mnenje o »bolniški« blaginji ni bilo najboljšje.

Po osvoboditvi je število zavarovanega članstva zelo naraslo. To je občutil tudi zobni ambulatorij. Kljub raznim ukrepom, kot povečanje delovnega časa zobozdravstvenim delavcem, nastavitve novih moči, oprema četrtega stola itd., ni bilo zadostno vsem potrebam. Člani so morali včasih čakati cele ure, preden so prišli na vrsto.

Zato je bilo treba najti nove prostore. Komisija za gradnjo novega ambulatorija in tehnični oddelek DZSZ sta se lotila dela. Prostore v v. II. nadstropju nebotičnika so na novo preuredili in opremili z vsem potrebnim inventarjem. Dva najmodernejša »Unita« in nekaj vrtnalnih strojev so dobili iz Češkoslovske, vse ostali inventar (ordinacijski stoli, reflektorji, omarice za inventar itd.) pa so naš domači proizvod. Za ordinacije je pripravljenih devet zelo lepo opremljenih ordinacijskih sob, zraven je še prostorna zobna tehni-

ka, temnica za razvijanje fotografiskih posnetkov, pisarna in velika čakalnica.

Tudi pri izbiri kadra ni šlo lahko, posebno ker so hoteli v novem ambulatoriju zaposliti čim boljši kader. S tem hočejo doseči zaupanje zavaroancev, obenem pa postaviti novi ambulatorij za vzor vsem ostalim zobnim ambulatorijem. Nastavili so tudi mnogo novih instrumentark, ki so jih izučili; teoretično in dvomesečnem tečaju, praktično pa v starem ambulatoriju. Teoretičnemu tečaju so se priključile tudi instrumentarke z šolske poliklinike in javnega zobnega ambulatorija.

V novem ambulatoriju bo izvršeni dnevno 108 ordinacijskih ur. Ambulanta bo poslovala od 7. ure zjutraj do pol 8. ure zvečer. Novi pacienti bodo takoj pregledani in ne bodo izgubljali časa z nepotrebnimi čakanjem. Nekatere ordinacijske sobe pa bodo sprejemale samo naročene paciente, ki bodo morali prihajati točno ob določenem času.

Že sedaj bodo začeli tudi s sistematičnem zdravljenjem zob. Pregledali in zdravili bodo zobovje vsem javencem, ki so zavaroanci pri ljubljanski filijali DZSZ.

Ob koncu govora je tov. Logar pozval osebe zobnega ambulatorija, naj zastavi vse svoje sile, znanje in sposobnost v korist bolnega članstva. Nato sta govorila zastopnik ministrstva za ljudsko zdravje in zastopnik uprave ljubljanske filijale DZSZ.

ODMEV ŠKANDALOZNE AFERE CIPPICO VATIKAN – SREDIŠČE ČRNE BORZE Z VALUTO

»Vatikan se je fuzioniral z vladajočimi skupinami finančnega kapitala,« piše Togliatti — 2 milijona italijanskih žena zahteva zagotovitev miru — P. S. I. se bo udeležila konference socialističnih strank v Londonu

Rim, 15. marca (Tanjug). Član CK KPI Scoccimaro je na zborovanju demokratske ljudske fronte v Anconi obtožil vatikansko državo, da je ob direktni pomoči in podpori vlade potepala italijanske zakone s tem, da se je na nedovoljen način bogatila na škodo interesov ljudstva in narodnega gospodarstva. Znani fašisti, ki so jih oblasti oprostile vsake odgovornosti, so nesli v tujino s pomočjo Vatikana največji del svojih vojnih profitov. Vatikan je s svojo ilegalno delavnostjo oškodoval italijansko ljudstvo za deset milijard lir, pospešil razvrednotenje lire in povzročil velikanske težave pri obnovi države.

Scoccimaro je naglasil, da dela Vatikana proti interesom države in ljudstva ter je zahteval kontrolo nad nezakonito delavnostjo, ki jo izvajajo klerikalne ustanove v Italiji z Vatikanom na čelu. »Demokratska fronta je pripravljena zagotoviti spoštovanje vere in cerkve v Italiji — je rekel Scoccimaro — vendar se bo borila za

to, da bi očistila državo korupcije in prekrizala spekulacije Vatikana.«

V uvodniku »Unita« piše generalni sekretar KPI Palmiro Togliatti, da so se visoke ustanove Vatikana fuzionirale z vladajočimi skupinami finančnega kapitala. »To izdajstvo, ki je zgodovinskega in družbenega pomena — naglašuje Togliatti — pojasnjuje, zakaj današnje vodilne osebnosti Vatikana v tako veliki meri podpirajo vojno-huj-skaške imperialiste Wall Streeta. To pojasnjuje, zakaj se bore visoke vati-kanske ustanove s tako nezasišano ostrino in vsemi vrstami orožja proti vsem ljudskim gibanjem.

»Avanti« je objavil sporočilo italijanske socialistične stranke, v katerem je rečeno, da se skriva za afero vati-kanskih funkcionarjev Cippica in Guidettija pravi škandal — »največja črna borza za valuto, ki je v Evropi in ka-tere sedež je v Vatikanu.« »Danes vemo — naglašuje »Avanti«, da je za bro-nastimi vrati Vatikana središče črne borze z valuto, posebno z dolarji, in to pred očmi italijanske vlade.«

Zveza italijanskih žena je organi-zirala 4. t. m. v Rimu na pobudo de-mokratske ljudske fronte veličastni kongres žena za mir, ki se ga je ude-ležilo nad 30.000 delegat iz vseh krajev Italije, Sicilije in Sardinije.

Delegacije so prinesle na kongres pismo, s podpismi 2.000.000 žena, ki za-htejajo zagotovitev miru. To pismo bo izročeno predsedniku republike De Nicoli.

Krščanskodemokratska vladna stran-ka in klerikalne vati-kanske organiza-cije so poskušali razgnati kongres za mir. Trg, na katerem je bil kongres, so večkrat v nizkem letu preletela le-tala. Iz teh letal so metali letake proti ita-lijanski demokratski ljudski fronti, obre-kujoč Sovjetsko zvezo in države ljudske demokracije. Po končanem kongresu se je pomikal po rimskih sprevod, ki je štel nad 50.000 žena.

Italijanska socialistična stranka se bo udeležila sestanka posvetovalnega komiteja socialističnih strank, ki bo v Londonu 19. aprila t. l.

V monarhofašističnem taboru vedno bolj narašča strah zaradi povečane aktivnosti demokratske armade

Partizanski oddelek prodril v mesto Klementi, južno od Korinta
Nov napad na Solun — Monarhofašistični general ubit

Atene, 15. marca (Tanjug). Na pod-lagi agencijskih poročil iz Grčije in po-ročilo atenskega tiska si lahko ustvarimo sliko o strahu, ki narašča v monarhofa-šističnem taboru zaradi vedno bolj in-tenzivnih in širokih nastopov demokra-tične armade Grčije. Povečano aktivnost partizanov priznavajo tudi ameriški urad-niki, n. pr. ameriški polkovnik Holand iz Texasa, ki je zaskrbljeno izjavil, kakor poroča United Press. da »izgleda«, da so partizani »vedno aktivnejši in da napadajo na vedno večjem področju.«

»Partizanske sile,« je dodal, »prodi-rajajo vedno globlje v doslej mirne kraje. Taktika partizanov, ki so se pred nekaj dnevi nenadoma pojavili celo pri Solu-nu in v neposredni bližini Aten, Korinta in drugih velikih mest, kjer se jim pridružuje prebivalstvo, zlasti mladina, je prisililo monarhofašistična oblasta k posebnim varnostnim ukrepom v zašči-to svojih posadk na velikih mestih.«

Poročilo United Pressa je večeraj velik partizanski oddelek prodril v mesto

Klementi, južno od Korinta na Peloponezu in zažgal orožniško postajo.

Atenski tisk prinaša poročilo, da so se pred dvema dnevnoma diverzantski od-deiki nenadoma pojavili v samem Solu-nu in hkrati napadli z bombami ter drugim orožjem več policijsko postopje. brezični brzojav ter ladje vojne mor-narice. Tisk poroča, da je padel povelj-nih 7. monarhofašistične divizije v Tra-kiji general Asimakopulos, katerega av-tomobil je zavozil na mino, ki so jo po-ložili borci demokratske armade.

Da bi obvladali tak položaj in pove-čali odpor ljudstva, se monarhofašisti poslužujejo vedno bolj krutega terorja. Vojaske poveljniki v Atenah je izdal na-log za aretacijo Zvolosa in Erimokosa, šefov socialistične stranke. V Atenah so samo med eno racijo zaprli 40 oseb, večeraj pa je bila izvršena smrtna kazen nad dvema domoljuboma, medtem ko so v Larisi ustrelili 10 demokratskih držav-ljanov.

Predsednik KP ZDA Foster obsoja ameriški militarizem

New York, 15. marca. (Tass). Pred-sednik KP ZDA Foster je na množič-nem zborovanju na otoku Portorico ostro obsojal izkoriščanje Portorike po ameriških imperialistih. Foster je naglasil nujno potrebo, da se odpra-vijo ameriške vojaške baze na otoku in da se umaknejo vse ameriške čete s Portorika.

Na koncu je Foster izjavil, da je ameriška vlada spremenila Rooseveltovo politiko »dobrega sosedstva« z državami Latinske Amerike in obso-dil militaristično politiko ZDA na zapadni polobli.

Ameriški senat sprejel »Marshallov načrt«

Washington, 15. marca (Tanjug). Reuter poroča: Ameriški senat je po 11 urni debati sprejel »Marshallov načrt« z 69 proti 17 glasovom. Načrt mora sprejeti še Predstavniški dom. Senat je odklonil vse predložene amandmaje,

ti na sedmem zasedanju Ekonomsko-soci-alnega sveta seznam kandidatov za me-šani Ekonomski svet.

Poljsko-venezuelsko resolucijo so spre-jeli s 14 glasovi, medtem ko so se Tur-čija, Peru, Velika Britanija in Libanon vzdržali glasovanja.

ZDA skušajo onemogočiti razdelitev Palestine

New York, 15. marca. (Tass). Ameriški napredni tisk še nadalje kritizira stališče ZDA o vprašanju razdelitve Palestine. Dopsnik lista »PM« piše, da postaja vedno bolj očitno, da so spletke ZDA v varnostnem svetu v zadnjih treh tednih bile dejansko poskus, da bi razveljavile sklep Generalne skupščine o razdelitvi Palestine. Dopsnik opozarja, da si Sov-jetska zveza in predstavniki Vzhodne Evrope v OZN v razliko od ZDA priza-devajo, da bi se izvajali sklepi Gene-ralne skupščine glede Palestine.

Komentator agencije United Press po-roča, da se ZDA po mnenju odgovornih krogov odrekajo sklepom OZN o tem vprašanju in da skušajo palestinsko vpraša-nje vzeti v ponovno proučitev.

Reuter poroča, da poudarja židovske agencija v svoji spomenici Varnostnemu svetu in komisiji OZN, za Palestino, da neredi v Palestini ne bi bili tako močni, če tuje vlade ne bi pošiljale v Palestino ljudi, denarnih sredstev in vojaškega ma-teriala.

James V. Forrestal, bivši predsednik banke »Dillon, Reed & Co«, vodi ameriško zun. politiko

piše Bolles, direktor washingtonskega oddelka Združenja za zun. politiko

New York, 15. marca (Tass): List »PM« prinaša na vidnem mestu dolg članek Bollesa, ravnatelja washingtonskega oddelka združenja za zunanjo politiko z naslovom »Forrestal vodi zunanjo politiko.«

»Danes vlada v Washingtonu,« piše Bolles, »največja zaskrbljenost, ker je bil Forrestal postavljen na najvažnejši položaj pri določanju zunanje politike. Medtem, ko izkoriščajo ZDA »demo-kracije« kot povod, da bi združili javno mnenje v boju proti Sovjetski zvezi, pa »nadzoruje Forrestal zunanjo poli-tiko s pomočjo Sveta narodne varnosti, ki deluje tajno in je popolnoma nedo-stopen večini državljanov.«

Pisce spominja, da je Forrestal smatral lani med razpravljanjem o za-konskem načrtu za združitve oborože-nih sil ustanovitev tega sveta za naj-važnejše dejanje v tem zakonskem na-črtu in da je »največje važnosti, da se v ZDA zunanja politika popolnoma združi z Wall Streetom.«

Sedaj sestavljajo svet narodne var-nosti minister za narodno obrambo, ministra za vojsko in pomorsko letal-stvo ter predsednik narodnega sveta za varnostna sredstva, ki se bavi z voja-

Z VSEGA SVETA

LONDON — UP poroča, da je fašis-tična vlada portugalskega diktatorja Salazarja uradno predlagala, naj bi po-važili na konferenco 12 »Marshallovih držav« v Parizu tudi Francovo Spanijo.

WASHINGTON — Reuter poroča, da je konferenca guvernerjev južnih držav ZDA sklenila, da nasprotuje Trumanovi kandidaturi za predsednika. Konferenca je pripravila ostalim juž-nim državam, naj se bore »do zadnje bojne črte« proti vsakemu kandidatu za predsednika ali podpredsednika, ki bi se zavzemal za program državljan-skih pravic in za odpravo razlikovanja črncev.

NEW YORK — Tisk poroča, da je začela v mnogih važnih industrijskih panogah v ZDA proizvodnja nazoda-vati in da vedno bolj odpuščajo delav-ce — zaradi nadprodukcije. Nazadova-nje proizvodnje zavzema širok obseg in priča o bližnji gospodarski krizi.

Fizkulturno življenje v jeseniškem okraju

Kmalu bo mesec dni od zasedanja VI. plenuma CO ESJ, na katerem je bilo sprejetih več važnih sklepov med njimi tudi sklep o nalogah sindikata na pod-ročju fizkulture.

Pri nas se opaža, da voditelji fizkul-turnih aktivov in društev, kakor fizkulturni referenti v sindikalnih pododborih se niso pridružili sklepe VI. plenuma, ker se niso pristopili k izvajanju teh skle-pov, pravtako pa tudi mladinski aktiv ne nudijo zadostne pomoči. Na Jeseničah imamo še starejše telovadce in strokov-njake, ki so za časa bivše Jugoslavije delovali v raznih telovadnih društvih, danes pa stojijo ob strani, ko bi lahko veliko pripomogli k dvigju telesne vzgoje.

Po drugi strani pa se še vedno do-gaja, da je fizkultura pri nas še vedno nekako razcepljena. Nogometaši se bavi-

jo le z nogometom, smučarji s smučanjem itd., dočim se za druge panoge ne zani-majo. K uvedbi ur splošne telesne vzgo-je po telovadnicah pa razen aktivna iz vajeniške šole in gimnazije še ni nihče pristopil.

Jeseniški fizkulturniki se pripravljajo na fizkulturno akademijo, ki bo 1. maja in na kateri bo nastopilo okoli 2000 telovadcev in telovadk z Jesenic in okoli-ce. Med 16 aktivni obratov v železarni pa se vrši turnir, ki bo prihodnji teden zaključen.

Vsekakor pa teh nekaj uspehov ne sme zadovoljiti naših fizkulturnikov, kaj-ti treba bo še vztrajnega dela, da po-stane fizkultura res množična in dostu-pna širokim plastem delovnega ljudstva. Zavedati se moramo, da bomo le s siste-matično in načrtno telesno vzgojo krepil-moč ljudstva in države. — P. J.

Nogomet

Enotnost : Železničar 3:1 (0:1)

Sarajevo, 15. marca. Pred 5000 gledalci je večeraj ljubljanska Enotnost v prvenstveni tekmi druge državne lige zaslužno zma-gala nad moštvo Železničarja z rezulta-tom 3:1 (0:1). Moštvi sta nastopila v ne-slednjih postavah:

Enotnost: Lindner, Baje, Pupo, Lesjak, Zigon, Pelicon, Haeler, Zumber, Bosina, Keržan, Hudarin.

Železničar: Kantardžić, Milič, Zubčević, Skopovi, Pečić, Bolfec, Martinović, Niko-lič, Arif, Domoroški, Bajrami.

Gole so dali Haeler, Zumber in Huda-rin za Enotnost ter Nikolič za Železničarja. Sodil je Barjaktarović.

Zmaga Enotnosti je zaslužena. Moštvo je dalo kombinatno zelo dobro igrino in so bili napadi pred golom dobro premiš-ljeni in uspešni. Železničar je prvi dose-gel vodstvo v 23. minuti prvega polčasa iz gneče. Po tem голу je zaigrala Eno-tnost še boljše, vendar pa v prvem pol-času ni mogla izenačiti. Šele v drugem polčasu, ko je zaigrala vsekoli odlične, je dosegla končno zmago. Igra je bila na lepi višini. V moštvo Enotnosti se je ed-likovala zlasti obramba, v kateri je bil Pupo najboljši. V moštvo Železničarja se ni nihče posebno odlikoval.

Tabell obeh drž. lig pa izgledata takole:

I. ZVEZNA LIGA

Dinamo	10	7	1	2	30:14	15
Hajduk	10	7	0	3	19:8	14
Orv. zvezda	10	4	5	1	16:9	13
Partizan	10	4	3	3	24:16	11
Lokomotiva	10	4	2	4	12:14	10
Metalac	11	2	6	3	9:12	10
Ponizana	11	4	2	5	12:25	10
Spartak	10	3	1	6	10:18	7
Vardar	10	2	6	2	13:17	6
Sarajevo	10	1	4	5	10:23	6

II. ZVEZNA LIGA

Sloga	11	8	0	3	21:6	16
Naša krila	11	7	2	2	29:14	16
Budučnost	11	7	2	2	23:13	16
Enotnost	11	5	3	3	22:12	13
Metalac	10	6	1	3	18:15	13
Mornara	11	5	3	4	22:15	13
Dinamo	11	5	0	6	14:15	10
Tekstilac	11	4	1	6	20:27	9
Železničar	11	3	2	6	13:23	8
Kvarner	11	2	0	9	11:31	4
Rabotnički	11	0	3	8	5:26	3

Smučarske tekme celjskih pionirjev

Pretekli teden so se vršile v Celju medodredne pionirske tekme v smučarskih tekih. Celjani so zažudeni gledali pohod naših pionirjev po mestu, opremljenih s smučmi, štartnimi številkami, s pionirski-mi zastavami na čelu, ko je vendar še povsod dihala pomlad. Vesolega razpolože-nja in s posmijo je nad 120 pionirjev ko-rakalo na smučišče za Jožefovim hribom, kjer so se prvič srečali med seboj za na-slov pionirskih smučarskih prvakov Celja.

Na tekmovalju, ki so se vršile v teku na 1 in 2 km, je sodelovalo vseh 6 pionirskih odredov. Vsak odred je lahko postavil je po 10 tekmovalcev v vsaki disciplini, prvih 5 plasiranih pa je tvorilo tekmovalno ekipo.

Rezultati ekp:
1. Stanetov odred 78:30; 2. Kajuhov od-red 79:03; 3. Anice Černejevo odred 80:38 točke.

Tekmovalje je pokazalo, da je v vrstah naših najmlajših precej nadarjenih teka-čev. — Organizacija tekmovalja in izvedbi OFO Celje in okolica je bila odlična, za kar gre zahvala tudi našemu učitelstvu. Vsi zmagovalci, II. in III. plasirani po-samezniki in ekipe odredov bodo v so-boto 13. t. m. ob 14 prejele v domu OF diploma in spominska darila, ki sta jih podarila LMS Celje in OFO Celje in oko-lica.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 15. marca: Srednje-evropski ba-rometriki maksimum, ki ima danes sre-dišče nad Avstrijo, se naglo umika proti jugovzhodu in so hitro slabi. V zvezi s tem prehajamo v področje zapadnih ve-trov z nestalnim vremenom. Kljub temu še ni računati z dolgotrajnim poslabša-njem vremena.

V Sloveniji so bile jutranje temperature med -4 stop in -6 stop., v Ajdovščini +2 stop., popoldanske temperature so se kolebale med +10 stop. in +14 stop.

Vremenski napoved za torek, 16. marca: Zelo spremenljivo toda brez bistvenih sprememb.

Konferenca predstavnikov fizkulturnih organizacij vseh balkanskih držav bo na Bledu

Dne 19. in 20. marca se bodo sestali na Bledu delegati vseh držav, ki bodo v letu 1948. sodelovale v Balkanskih igrah. Poleg dosedanjih članov Albanije, Bolgarije, Madžarske, Rumunije in Ju-go-slavije, se bodo konference udeležili tudi delegati Poljske in Češkoslovaške, ki so letos pristopile v sklop Balkanskih iger.

Na konferenci se bo v glavnem raz-pravljalo o vključevanju demokratskih držav v balkanske igre, o koledarju tek-movanja za leto 1948. o nazivu iger in o vrsti drugih vprašanj, ki bodo v zvezi s tekmovalji v letu 1948.

Albanijo bosta na konferenci zastopa-li Vasilij Naki in Spiro Šuteriki, Bol-garijo Damjan Petkov in Hristo Dimisi-jev, Madžarsko Endre Madaras, Janoš Noy in Ferenc Janoš, Poljsko Tadeuš Kuhar in major Beter, Rumunijo Georgij Zikijardopol in A. Vlašku, Tret Danilo Turk in Franc Zudovič in Češkoslovaško Jeržabek, Peninger in Štjaskin.

V četrtek, 18. marca si bodo delegati ogledali smučske plete v Planici, v petek 19. in soboto 20. t. m. bo delovni del konference, v nedeljo bodo delegati na-pravili izlet po Sloveniji, zaključni ban-ket pa bo v nedeljo večer v Ljubljani.

Češkoslovaški teniški igralci v Leningradu

Praga, 15. marca. Večeraj so se vrnili z letalom iz Moskve češki teniški igralci in igralke. Pred odhodom so odigrali v Leningradu še eno oficijelno srečanje in premagali mestno reprezentanco s 3:2. Posamezni rezultati so: Drobny (CSR) : Negrebecki (ZSSR) 6:2, 6:2, Černik (CSR) : Kudrijavcov (ZSSR) 6:3, 6:3, Majlandski (ZSSR) : Siba (CSR) 6:0, 6:4, Miškova (CSR) : Nakimova (ZSSR) 12:10, 9:7 in Korovina (ZSSR) : Straubejeva (CSR) 6:4, 6:4.

Prvenstvo Sovjetske zveze v umetnem drsanju

Moskva, 15. marca. Na drsališču stadi-ona Dinama je bilo zadnje 3 dni tekmo-vanje za prvenstvo ZSSR v umetnem drsanju. Nastopile je skupno preko 50 najboljših drsalcev in drsalke. Zensko pr-venstvo je osvojila športni mojster Ka-thanova iz Moskve pred Estonko Padu-rin. Moški prvak je postal Vasiljev (Moskva) pred Orlovim (Leningrad). Prven-stvo parov sta si še šestič osvojila za-sluzna mojstra športa Granatkina in Tol-mačev.

Kratke vesti

V soboto je v dvorani Madison Squa-re Gardenu francoski in evropski prvak srednje kategorije v boks Marcel Cer-dan premagal Američana Raverno Roa-cho v 8. kolu s tehničnim knock-outom.

V polfinalu teniškega prvenstva Sved-ske je Rolsson nepričakovano premagal Johanssona s 6:3, 5:7, 8:6, 1:6, 6:4. Prven-stvo si je osvojil Bergelin, ki je v polfi-nalu premagal Eliassona s 6:1, 6:2, 6:3, v finalu pa Rolssona s 6:2, 7:5, 6:8.

V finalnem srečanju mednarodnega teniškega turnirja v Parizu je med posamezni-ke Madžar Asboth premagal Italijana Be-lardinellija s 6:3, 7:5.

Na tradicionalnem smučarskem tekmo-vanju Parsennderby je v smuku na 11.240 m dolgi progi, z višinsko razliko 2000 m zmagal Rols Olinger v novem rekordnem času 13:10,4. Prejšnji rekord te proge je imel Rominger iz leta 1944 s časom 13:27,0.

V nedeljo je bilo pred 3000 gledalci re-prezentatno srečanje v namiznem tenisu med Bratislavo in Budimpešto. Tehnični rezultati so bili: Sido (M) : Marinko (CSR) 3:2, Tokar (CSR) : Kocian (M) 3:1, Marinko-Tokar (CSR) : Sido-Kocian (M) 3:1, Kocian (M) : Marinko (CSR) 5:1, Tokar (CSR) : Sido (M) 3:0.

Končni rezultat je bil 3:2 za Bratislavo. V Mariboru je v prijateljski nogometni tekmi Železničar iz Ljubljane z rezulta-om 3:1 (0:0).

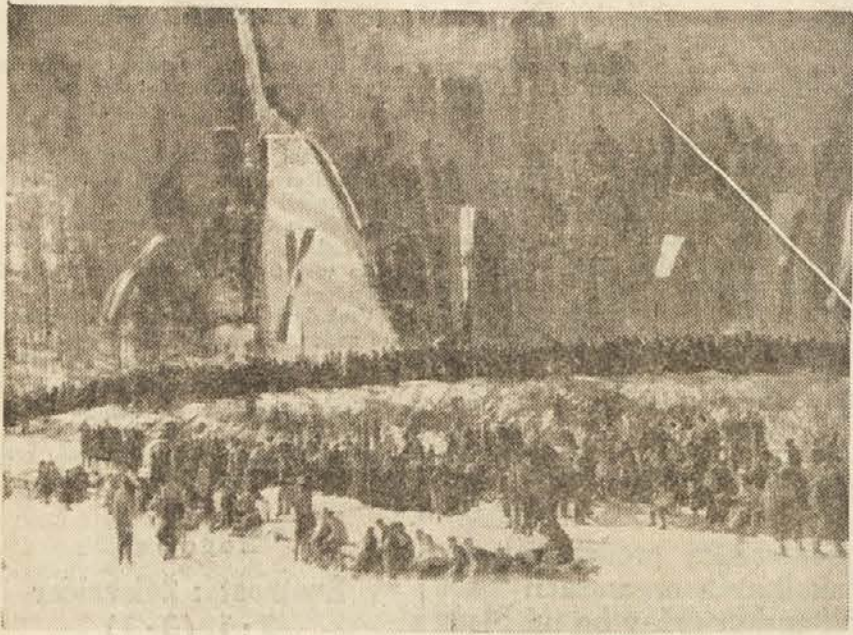
Hokejski ekp: »Stadiona Češke Budje-vice« in »Racing Cluba« iz Pariza sta več-eraj odigrali v Čeških Budjevicah pred 5000 gledalci hokejsko tekmo na ledu. Po lepi in zanimivi izri so zmagali Francozi s 14:4.

Večeraj 8. marca, je bila v Sarajevu re-važna tekma med FD Gelert iz Budimpe-šte in FD Sarajevom. Zmagalo je moštvo Sarajeva z rezultatom 4:0.

Predsedstvo centralnega odbora Fizkulturne zveze Jugoslavije je na zasedanju v Beogradu 2. marca t. l. sklenilo, da skliče II. kongres Fizkulture zveze na dan 16. aprila 1948 v Beogradu.

Tretji dan smuških poletov v Planici

Švicar Tschanen je s skokom 120 m postavil nov svetovni rekord, Finžgar pa je dvakrat skočil 118 m

Smučarskim poletom je včeraj prisostvovalo okoli 10.000 gledalcev

Planica, 15. marca. (telef.) Danes so bili smuški poleti od 10. do 11. ure do polodne in popoldne od 15.30 do 16.30.

Janko Mežik (Jugoslavija) ima izmed vseh skakalcev najboljši stil

Pred popoldanskimi skoki so ponovili otvoritev prireditve za filmsko snemanje. Vreme je bilo jasno in sončno, skakalnica je bila pripravljena za skoke. Startalo je samo 7 skakalcev, in sicer Švicarji Tschanen, Stump in Zurbriggen (Blum ima nekoliko nategnjeno mišico na nogi), poljski skakalci ter Jugoslovani Rudi Finžgar. Veliko zanimanje je vladalo za prvi nastop poljskih skakalcev Gasienice in Kozaka ter tudi Wiczorekta, ki pa je izvedel en skok že včeraj. Naši skakalci so imeli danes odmor in so prisostvovali skokom kot gledalci. Danes popoldne je bilo sedem skokov čez 100 metrov. Od teh sta bila najdaljša Tschanenova po 109 m brez padca in Finžgarjev, ki je dosegel 105 m s padcem Tscha-

Fritz Tschanen (Švica) je z včerajšnjim skokom 120 m postavil nov svetovni rekord

Janez Polda (Jugoslavija) je skočil 120 m (z dotikom)

nenovi skoki so bili najboljši, kar smo jih videli. Doslej so namreč strokovnjaki pripisovali najboljši slog našemu Mežiku, ki pa danes ni skakal.

Prvi od Poljakov se je spustil Wiczorek, ki je dosegel 79 m s padcem. Nato Kozak, ki je dosegel isto daljavo brez padca in Gasienca, ki je kakor Kozak, izvedel vse skoke brez padca. Wiczorek je dosegel najdaljši skok 85 m in 98, toda prvega z dotikom in drugega s padcem. Vsi trije so skakali zelo previdno, saj v zraku še niso bili popolnoma sigurni, kar je bilo opaziti pri hitrem kroženju z rokami. Vsi so s svojimi prvimi skoki zadovoljni. Okoli 300 gledalcev je z zanimanjem sledilo skokom vseh skakalcev.

Rezultati popoldanskih skokov: Tschanen 109, 109, Stump 93, 98, 93 padec, Zurbriggen 100, 101 oba s padcem, Wiczorek 79 padec, Kozak 79, 80 m, Gasienca 79, 61, 76 m, Finžgar 88, 105 s padcem.

Popoldanski skoki so se začeli ob pol štiri. Snežne razmere so bile odlične in Švicarji so zahtevali od vodstva, da jim dovolijo skakati. Tschanen je predvsem

Zurbriggen Hans (Švica) je skočil včeraj 114 m

preštudiral stil skakanja na planiški skakalnici, kar mu je uspelo, da je obvladal vse okolnosti, ki so velike važnosti pri skakanju. Vsi padci so bili zelo lahki in skoraj podobni drsenju, tako da doslej ni bilo nevarnosti za težje poškodbe. V popoldanskih skokih je Tschanen v krasnem stilu dosegel svetovni rekord s skokom 120 m brez padca.

Velik uspeh pa je dosegel tudi Rudi Finžgar, ki je skočil dvakrat 118 m z rahlim dotikom. Rezultati popoldanskih skokov pa so naslednji: Tschanen 114, 120, Stump 108, padec, 109 padec, Zurbriggen 106 p., 114, Gasienca 81, 80, Wiczorek 99 p., 100 Rudi Finžgar 118, 118 in Monnier 96, 102.

Tekmovanje se bo nadaljevalo jutri ob 9. uri popoldne.

OBVESTILA

DNEVNE VESTI

»DIT« — Gradbena sekcija prireditelj v središču, 17. III. ob 20. uri sestanej v predavalnici T 84 Tehnične fakultete, Aškerčeva 11. Predaval bo univ. docent ing. Jenko Rudolf o »Volgi inženirske geologije pri gradnji novodobnih cest in železnic.

Pomladna perutninarska in golobja razstava

plodilnih jajc, čistokrvnih mladčev, kakor piščancev, putk, račic, gosk in golobjev, veterinarstva in higijena živili, potem inkubatorjev, tehnike valjenja piščancev, umotnih kokolj ter drugih rečnih naprav in potrebščin — bo v Zagrebu od 3. do 12. aprila.

Razstavo bo spremljalo nekoliko strokovnih predavanj in tečaj za ravnanje z inkubatorji in za tehniko umetnega valjenja piščancev.

Med rejci perutnine, kmetovalci in združniki vlada za to razstavo veliko zanimanje.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA TOREK 16. III.

6.00 Budnice — 6.10 Poročila, objava sporeda in vremenska napoved — 6.30 Jutranja telovadba — 6.40 Glasba slovenskih narodov — 7.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov objave — 7.15 Četrta ure polk — 7.30 Napoved časa in poročila — 7.45 Igrajo slavni virtuozji — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.45 Zabavna glasba, mali ogledi in objave — 13.09 Igra godba na pihalu Radia Ljubljana p. v. R. Starčiča — 13.30 Kulturni pregled — 13.40 Slovenske zbornice skladbe — 14.00 Iz Wagnerjevih oper — 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda — 14.45 Četrta ure vednih melodij izvaja na klavirju B. Adamič — 18.00 Oddaja za pionirje: Branko Čopič: Kako sem med vojno pisal za otroke — 18.20 Pol ure slovenskih mladinskih skladb za klavir, izvaja Zorka Bradač, Uvodna beseda Bogomir Gorlan — 18.50 Glasbena medlira — 19.00 Radijski dnevnik — 19.10 Iz starih operet — 19.30 Napoved časa, poročila in najnovejše vesti iz Planice — 19.45 Zabavna glasba, mali ogledi in objave — 20.00 Jezikovni pogovori — 20.10 Max Regor: Suita za violončelo in klavir. Izvajata: Oton Baide in Roman Klasič (prenos iz Maribora) — 20.30 Gospodarska oddaja. V borbi za plan — 20.45 Slovenske partizanske pesmi — 20.55 Simfonični koncert a plošč: Beethoven: Simfonija št. 9 v d-molu — 22.00 Prenos vesti Zvezne postaje Beograd in vesti iz Planice — 22.15 Poje Slovenski sindikalni kvintet — 22.35 Igra orkester Russel Bennett.

Raznašalko za Rožno dolino

takoj sprejme uprava »Ljudske prav.«, Ljubljana, Kopitarjeva 2

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠČA

Drama — Ljubljana
Torek, 16. ob 15: Levstik-Kreft: »Tugomera«. Gostovanje v Mariboru. Ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomera«. Gostovanje v Mariboru.
Sreda, 17. ob 15: Moliere: »Tartuffe«. Gostovanje v Mariboru. Ob 20: Moliere: »Tartuffe«. Gostovanje v Mariboru.
Opera — Ljubljana
Torek, 16. marca ob 19.30: Kozina: »Ekvilokojci«. Red E.
Sreda, 17. marca ob 19.30: Polič: »Matji Jugovčevci«. Red Sreda.
Drama — Maribor
Torek, 16. ob 15: Levstik-Kreft: »Tugomera«. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven.
Ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomera«. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven.
Sreda, 17. ob 15: Moliere: »Tartuffe«. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven.
Ob 20: Moliere: »Tartuffe«. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven.
Opozorjamo na gostovanje ljubljanske Drame v Mariboru. Danes, dne 16. t. m., je na sporedu Krapfova predelava Levstikove tragedije »Tugomera« v režiji dr. Bratka Krefta in inscenaciji ing. arch. Ernesta Franza. Naslovno vlogo igra Slavko Jan, v vodilnih vlogah so zasedeni: Mira Danilova, Vida Juvanova, Vlado Simčičeva, Elvira Kraljova, Minka Furijan, Domagoj Bitenc, Jože Tiran, Draga Ahačičeva, Branko Miklavc, Ivan Lovar, Janez Cesar, Edvard Gregorin, Stane Cesnik. Predstavi sta ob 15. in 20. uri. V Dno 17. t. m. je na sporedu ob 15. in ob 20. uri Moliereva komedija »Tartuffe« v prepisni Otona Zupančiča. Režiser: dr. Branko Gavella, inscenator: Vladimir Zedrninski. Naslovno vlogo igra Ivan Lovar, sodelujejo: Marija Nabloka, Janez Cesar, Mira Danilova, Jože Tiran, Draga Ahačičeva, Branko Miklavc, Edvard Gregorin, Mla Kačičeva, Bojan Peček in Lojze Drenovec.

KONCERTI

Vokalni koncert v Ljubljani. Radio Beograd ima velik odlični pevski zbor, ki izza osvobodjenja koncertira stalno v Beogradu in ostalem slovenskem svetu. Povsod je žel zbor pod vodstvom svojega zborovodje Svetolika Maršana izredno uspešne in prepričani smo, da se bo uveljavil tudi v Ljubljani. Kjer koncertira v sredo 17. marca ob 20. uri v Filharmoniji. Na sporedu imajo izključno le dela jugoslovanskih skladateljev. Od Slovencev so na sporedu: Lajovic, Logar in Simoniti. Zbor šteje 66 članov mešanega zbora. Predprodaja vstopnic: Knjižarna muzikali. Prihodnji simfonični koncert bo 23. marca, dirigiral bo dirigent — gost Saša Popov iz Sofije. Kot solist sodeluje prof. Anton Trost.

KINO

LJUBLJANA: UNION: Premiera sovjetskega filma »Zadnja noč«. tednik.
MOSKVA: Premiera sovjetskega filma »Prva rokavica«. tednik.
SLOVA: Sovjetski film »Beli volčjak«. tednik. Predstava v gornjih kinematografih ob 16.15, 18.15 in 20.15 uri.
KODELJEVO: Francoski film »Matična luka«. tednik. — Predstava ob 19.30.
MARIBOR, ESPLANADE: Sovjetski film »Nasredin v Buhari«. tednik.
GRAJSKI: Sovjetski film »Naše srce«. tednik.
CELJE, METROPOL: Jugoslovanski umotniški film »To ljudstvo bo živelo«. tednik.
DOM: Sovjetski film »Lermontov«. tednik.
KRANJ, MESTNI: Francoski film »Skrivnost«. tednik.
PTUJ: Francoski film »Seme v vetru«. tednik.

MALI OGLASI

SOBICO z zajtrkom in večerjo oddam zaposleni osebi ki bi v prostem času pomagala pri gospodinjstvu. Z lastno posteljo in posteljino imajo prednost. Ponudbe pod: »Čista in poštena« na ogledni oddelci »Ljudske pravice«. 998
STARE IVANKA. Koprivnik št. 10, svari pred neumestnim rogovorjenjem napram tovarišču Polaku Avgustu iz Stare Fužine, ki se mu dela krivica, ker on ni prizadet in nisem imela z njim nikakršni zvez. V nasprotnem primeru bom postopala sodniško. 222
GOSPODINJSKO POMOČNICO sprajne dvočlanska družina. Zglasti se od 13 do 14 ure in v četrtek ves dan pri Penca. Masarykova 44-II.
OSEBNO IZKAZNICO na ime Kerševan Marija, roj. 30. 3. 1917, Borovnica, sedaj stanujoča Gradišče 59, okraj Gorica, sem izgubila. Ozlašam to za neveljavno. 994
ENOSOBNO STANOVANJE z vrtom in sadonosnikom v Mariboru zamenjam za enako v Ljubljani, po možnosti z vrtom. Ponudbe na naslov: Daps za Slovenio. Ljubljana. Stari trg 34. 993
PROGLASAM za neveljavno prometno knjižico moškega kolesa št. 1314 na ime Gregorčič Anžela. Orešje 20 pri Ptujju.
ZIČNI SIVALNI STROJ za šivanje skatel, stroj za izsekavanje (štančanje) lepence in škarje za rezanje lepence širine 110 centimetrov kupimo. Ponudbe na: Iskra, Kranj, ali Ljubljana, Smartnjska c. 28.

PRESKRBA

PREZEM MASCOD ZA MESEC MAREC
MLO — oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani poziva trgovce od začete žrke 2.—P, da prevzamejo masčobo za mesec marec t. l. pri trg. podj. MLO »Prehrana«, Tyrševa c. 15, dne 16. marca od 8—12 ure.
Posodo za olje je pripeljati s seboj.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS obvešča:

PRODAJA BLAGA
Opozarjamo vsa trgovska podjetja in zadrage na naslednje:
a) Blago po višjih enotnih cenah (komercialnih cenah) se sme prodajati v lokalih, ki so ločeni od lokalov za prodajo zajamčenega blaga ali blaga po vezanih cenah (nižjih enotnih cenah).
b) Blago po nižjih enotnih cenah za zajamčeno preskrbo in za vezano trgovino se lahko prodaja v enem in istem lokal; le evidenca o prodaji ter obračunavanje se vrši ločeno za vezano in ločeno za zajamčeno blago po navodilih, ki so jih trgovska podjetja že prejela.
c) Blago, ki je v prosti prodaji po enotni ceni (ki nima dveh cen t. j. višje in nižje) se prodaja lahko skupno z blagom po višjih ali nižjih cenah.

OPERATIVNA EVIDENCA BLAGA ZA VEZANO TRGOVINO PO NIZJIH ENOTNIH CENAH

V smislu navodil morajo okr. poslovne zveze predlagati dnevna poročila o prometu blaga po nižjih enotnih cenah od 10. marca 1948. Ker se doslej le maloštevilne okrajne poslovne zveze poročale, jih pozivamo, da takoj in redno poročajo dnevno po obrazcu »Zad. I.« in sicer na naslov ministrstva za trgovino in preskrbo LRS — Uprava za trgovino.

POZIV OKRAJNE POSLOVNE ZVEZAM!

Vse okrajne poslovne zveze pozivamo, da nujno zaključijo zbirne inventurne popise in jih predložijo po en izvod:
1. zveznemu ministrstvu za trgovino in preskrbo — upravi za trgovino.
2. ministrstvu za trgovino in preskrbo LRS — upravi za trgovino in
3. republiški poslovni zvezi, Ljubljana. (Iz pisarne MTP).

POPRAVEK

V nedeljski številki našega časopisa se med objavami ministrstva za trgovino in preskrbo LRS v Pojasnilih pod točko a) pravilno glasi »kategorije ID-1«.

po istoimenskem romanu F. M. Dostojevskega. V glavnih vlogah bodo nastopili: Grgurevičeva, Petrovičeva, Simončičeva, Lavrh, Lombar, Prus, Petrovič, ki bo ob tej priliki proslavili 25. letnico svojega delovanja. V nedeljo 21. bodo igro ponovili.

SINDIKALNO GLEDALIŠČE — JESENICE

Sreda, 17. ob 19.30: Bulgakov: »Novi dom«. Premira. Režija Tiš Srečko.
Četrtek, 18. ob 19.30: Bulgakov: »Novi dom«. Repriza v korist akcij za pomoč grškemu ljudstvu.
Sobota, 20. ob 19.30: Bulgakov: »Novi dom«. Režija Tiš Srečko.
Nedelja, 21. ob 20: Instrumentalno-vokalni koncert odsekov sindikalnega kulturno-umetniškega društva na Jesenicah.

Izid zrebanja srečk Drž. razredne loterije na dan 9. III. t. l.

Po 1.000 din so zadele: 242, 1317, 1615, 4168, 5290, 8669, 9397, 9489, 10466, 11756, 11876, 15351, 15646, 17450, 18702, 19508, 25187, 25420, 27125, 32476, 33101, 34874, 35471, 38486, 39696, 40843, 41402, 41947, 45409, 47945, 48388, 49288, 50925, 51200, 51659, 53257, 54828, 55350, 56866, 63955, 64074, 64415, 65108, 65473, 67983, 70805, 73105, 74157.
Po 2.000 din so zadele: 2255, 4314, 4453, 6518, 6612, 7247, 9860, 14499, 19630, 21203, 23660, 24157, 24398, 27073, 27786, 29434, 32935, 36660, 42852, 44860, 46243, 46826, 52472, 53848, 64257, 65501, 68682, 70119, 74190.
Po 4.000 din so zadele: 11763, 17235, 18236, 19084, 21142, 24538, 29053, 29348, 33385, 37740, 41657, 44771, 48064, 48076, 50039, 51820, 52513, 53783, 61674, 66266.
PREMIJO 305.000 din je zadel št. 69779.
Po 600 din so zadele naslednje številke: 355, 388, 987, 999, 1656, 691, 809, 813, 820, 851, —2209, 210, 222, 248, 269, 292, 514, 562, 566, 826, 834, 898, 908, 942, 965, 998, —3106, 167, 601, 622, 734, —4205, 222, 507, 589, 707, 721, 728, 730, 936, 942, —5314, 316, 397, 670, 687, 702, 730, 780, 818, 830, 889, 896, —6526, 594, 804, 832, 849, 894, —7044, 052, 074, 084, 128, 216, 229, 245, 246, 471, 495, 497, —8102, 155, 308, 314, 321, 592, 631, 634, 643, 645, —9048, 080, 093, 105, 159, 212, 214, 225, 295, 405, 466, 482, 605, 699, —10427, 450, 462, 574, —11420, 471, 486, —12011, 050, 093, 506, 536, 546, 549, 5556, 561, 628, 645, 650, 954, —13202, 212, 230, 298, 407, 2424, 465, —14169, 972, 15307, 310, 663, —16521, 547, 17005, 006, 007, 358, 391, 513, 664, 588, 719, 728, 747, —18539, 562, 577, 19255, —20356, 395, 987, 993, 21000, 21862, 22544, 593, 730, 744, 767, 800, 845, 849, —23305, 349, 373, 399, 502, 535, 548, 930, 974, —24414, 436, 482, 502, 519, 521, —25058, 345, 382, 413, 477, 880, 914, 942, —26247, 269, 575, 595, 652, —27023, 055, 124, 128, 151, 202, 212, 246, 603, —28815, 861, 866, 873, 900, —29101, 104, 107, 121, 129, 138, 139, 171, 175, 933, 961, —30091, —31248, 399, 474, 961, 969.

Šrečke za III. razred 8. kola stopijo v prodajo 17. III. 1948.
Zrebanje III. razreda bo od 6. aprila do 29. aprila t. l.

Inv. podj. Koiektura srečk za Slovenijo LUBLJANA, Tavčarjeva 5.

Naša tovarišica
Hani Zeman
zadružna revizorka
je v nedeljo 14. t. m. dotrpela. Na njeni zadnji poti jo bomo spremili iz kapelice sv. Nikolaja 16. t. m. ob 4. uri popoldne. Vzorni tovarišici bomo ohranili vselej hvaležen in topel spomin.
Ljubljana, 15. marca 1948.
Sindikalna podružnica RPZ Ljubljana

Ob težki izgubi mojega moža, oziroma očeta
ANDREJA FERJUC
kovača
se iskreno zahvaljujem delavski organizaciji ES v št. Pavlu za denarno pomoč, za vence in udeležbo pri pogrebu ter vsem prijateljem in znancem, ki so z menoj sočustvovali in me tolažili v nesreči
št. Pavel, Sladka gora, dne 15. marca 1948.
Zalujoča žena Marija s hčerko Olgo in ostalo sorodstvo